

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΞΗΝΤΑΡΑ ΕΛΕΝΗ(Α.Μ.2004034)

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

κα ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2010

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πτυχιακή εργασία είναι το τελευταίο στάδιο της φοιτητικής μου σταδιοδρομίας. Σε αυτήν την εργασία προσπάθησα να αναφέρω και να αναλύσω το θέμα της μετανάστευσης και ειδικότερα τις δυνατότητες παρέμβασης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η Ελλάδα δέχεται συνεχώς ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό μεταναστών, οι οποίοι εντάσσονται στην παραγωγική διαδικασία και επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη. Το θέμα της μετανάστευσης είναι τόσο σημαντικό στις μέρες μας, που προβληματίζει κάθε Έλληνα Πολίτη και ιδιαίτερα στο Νομό Αττικής. Σε αυτή την εργασία θα επικεντρωθούμε στο Βορειοανατολικό κομμάτι του Νομού Αττικής.

Πιο συγκεκριμένα, η εργασία αποτελείται από δυο μέρη. Το πρώτο μέρος, χωρίζεται σε δύο κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο παραθέτονται η ιστορική της εξέλιξη της μετανάστευσης, ορισμοί της μετανάστευσης (εσωτερική και εξωτερική), τα είδη και τα αίτια της μετανάστευσης, οι επιπτώσεις και η πολιτική αυτής.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρατίθεται ο ορισμός της Αυτοδιοίκησης, οι αρμοδιότητες Δήμων και Κοινοτήτων με προσανατολισμό αυτών που συνδέονται με την μετανάστευση.

Στο δεύτερο μέρος γίνεται αναφορά στην έρευνα που διεξήχθη με σκοπό την γνωστοποίηση των προβλημάτων της μετανάστευσης στην Βορειοανατολική Αττική καθώς επίσης και της δράσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σχετικά με το θέμα αυτό.

Τέλος, χορηγήθηκαν σχετικά ερωτηματολόγια, τα οποία συμπλήρωσαν Μετανάστες και Διοικητικοί Υπάλληλοι ορισμένων από τους Δήμους του συγκεκριμένου Νομού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες	σελ.5
Εισαγωγή.....	σελ.6-8

ΜΕΡΟΣ Α' ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΟΡΙΣΜΩΝ.....σελ.9

Κεφάλαιο 1

1.1 Ορισμός Μετανάστευσης.....	σελ.10
1.1.1 Εσωτερική Μετανάστευση.....	σελ.10-11
1.1.2 Εξωτερική Μετανάστευση.....	σελ.12-13
1.2 Είδη Μετανάστευσης	σελ.14
1.3 Αίτια Μετανάστευσης	σελ.15-18
1.4 Επιπτώσεις Μετανάστευσης.....	σελ.19-21
1.5 Πολιτική Μετανάστευσης.....	σελ.22-23

Κεφάλαιο 2

2.1 Ορισμός Αυτοδιοίκησης.....	σελ.24
2.2 Αρμοδιότητες-Άσκηση αρμοδιοτήτων Δήμων και Κοινοτήτων.....	σελ.24-26
2.3 Οι αρμοδιότητες που μπορούν να αναπτύξουν οι Δήμοι σε σχέση με τους μετανάστες	σελ.27-29

ΜΕΡΟΣ Β' - ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΑΣσελ.30

Κεφάλαιο 1

1.1 Γεωγραφικός προσδιορισμός της Βορειοανατολικής Αττικής.....	σελ.31-32
1.2 Στατιστικά στοιχεία και πληθυσμός μεταναστών ΒΑ. Αττικής.....	σελ.33

Κεφάλαιο 2 (Μεθοδολογία και ανάλυση έρευνας)

2.1 Μέθοδος και ερευνητικό πλαίσιο.

Πληθυσμός έρευνας

Δείγμα έρευνας.....σελ.34

2.2 Η μέθοδος συλλογής στοιχείων και παρουσίαση

ερωτηματολογίου.....σελ.35

Κεφάλαιο 3

3.1 Παρουσίαση ερωτηματολογίου που απευθυνόταν σε μετανάστες.

Ανάλυση έρευνας.....σελ.36-44

3.2 Στοιχεία σχετικά με την χώρα υποδοχής και τη ζωή των

μεταναστών σε αυτή.....σελ.45-63

3.3 Παρουσίαση ερωτηματολογίου για υπαλλήλους.....σελ.64-92

Κεφάλαιο 4

4.1 Συμπεράσματα έρευναςσελ.93-94

4.2 Προτάσεις που προκύπτουν από έρευνα.....σελ.95-97

4.3 Επίλογος.....σελ.98-99

Παραρτήματα.....σελ.100

(Ερωτηματολόγια).....σελ.101-109

Περιεχόμενα πινάκων και γραφημάτων.....σελ.110-114

Βιβλιογραφία.....σελ.115

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω πρώτα απ' όλους τους γονείς μου και την αδελφή μου, που με στήριξαν τα χρόνια της φοίτησης μου.

Ιδιαίτερα όμως να ευχαριστήσω την καθηγήτρια κα. Τριανταφυλλοπούλου που με την καθοδήγηση της και την υπομονή της συλλέχθηκαν όλα τα στοιχεία για την όσο πιο δυνατόν καλύτερη παρουσίαση αυτής της εργασίας.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του ΤΕΙ και κυρίως αυτούς που με βοήθησαν, με δίδαξαν και μου έμαθαν αρκετά πράγματα.

Ευχαριστώ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάδα από χώρα αποστολής μεταναστών στο παρελθόν, έγινε από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 χώρα υποδοχής και μάλιστα εμφανίζεται να έχει το μεγαλύτερο αναλογικό αριθμό μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι αιτίες για τη μετατροπή αυτή εδράζονται αφενός στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, αφετέρου στις γενικότερες πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις που επήλθαν στην Ευρώπη και ειδικότερα στο χώρο της Βαλκανικής Χερσονήσου κατά τα προηγούμενα έτη.

Οι μετανάστες αναζητούν μέσω της εργασίας μια καλύτερη ζωή από αυτήν που τους προσφέρει η πατρίδα τους. Βασικό στοιχείο που χαρακτηρίζει το σύγχρονο μεταναστευτικό φαινόμενο είναι το γεγονός ότι η μετανάστευση δεν έχει τον οργανωμένο χαρακτήρα που είχε σε παλαιότερες εποχές και η αύξηση του αριθμού των μεταναστών οφείλεται κατά κύριο λόγο στην είσοδο στη χώρα μας με όχι “ κανονικό ” τρόπο. Παράλληλα, ο αριθμός μεταναστών αυξάνεται, ενώ αυξάνεται και ο αριθμός των προσφύγων που αναζητούν άσυλο.

Η Ελλάδα γίνεται πόλος έλξης οικονομικών μεταναστών και προσφύγων λόγω του γεγονότος ότι αποτελεί γεωγραφικό κομβικό σημείο και προσελκύει τόσο από την Ευρώπη, όσο και από άλλες Μεσογειακές χώρες, καθώς και από χώρες της Ασίας και της Αφρικής. Η μορφολογία των Ελληνικών συνόρων και η δυσκολία φύλαξής τους διευκολύνει την είσοδο αλλοδαπών. Άρα με την έξαρση του φαινομένου της μετανάστευσης όπως ήταν φυσικό, η χώρα και η κοινωνία μας βρέθηκαν απροετοίμαστες.

Η αρχική αντίληψη που επικράτησε ήταν ότι είχαμε να κάνουμε με μια κατάσταση “ φιλοξενούμενων εργατών ”, οι οποίοι θα βοηθούσαν απλώς την προσπάθεια ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας, κάτι που ήταν λίγο έως πολύ αποδεκτό από ευρέα στρώματα της κοινωνίας. Με το χρόνο παρουσιάστηκαν πολλά προβλήματα όπως παρατηρήθηκαν και σε άλλες χώρες υποδοχής. Ορισμένα από τα προβλήματα αυτά αφορούν σε ξενοφοβία, ρατσισμό, κοινωνικό αποκλεισμό, αλλά τέθηκαν και ζητήματα όπως η διεκδίκηση ατομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων, η οικογενειακή συνένωση και άλλα, κυρίως από τη μεριά τους.

Στην συντριπτική τους πλειοψηφία οι οικονομικοί μετανάστες εγκαταλείπουν τις πατρίδες τους με αποκλειστικό σκοπό την εργασία, σε αντίθεση με τους πρόσφυγες, οι οποίοι αναγκάζονται να ξενιτευτούν για διαφορετικούς από την εργασία λόγους.

Η εργασία είναι το μοναδικό κίνητρο και η φτώχεια η βασική αιτία της μετακίνησης των μεταναστών προς τη χώρα μας. Η κοινωνικοοικονομική εξαθλίωση είναι ο πιο σημαντικός λόγος μετανάστευσης σε συνδυασμό με τη μεγάλη ανεργία στις χώρες προέλευσης. Όσο στο σύγχρονο κόσμο μεγαλώνουν οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες μεταξύ των χωρών, εντείνονται οι δημογραφικές πιέσεις και οι πολιτικοί θεσμοί γίνονται ασταθείς και καταπιεστικοί. Όσο εξαπολύονται πόλεμοι και υπάρχουν συγκρούσεις, τόσο οι πληττόμενοι πληθυσμοί τους θα επιδιώκουν καλύτερο μέλλον σε άλλη χώρα προσδοκώντας την εύρεση εργασίας και τη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου αν όχι την επιβίωσή τους.

Η αποδυνάμωση της κοινωνικής προστασίας, η ανάγκη για ευελιξία στις εργασιακές σχέσεις και η αναδιάρθρωση της οικονομίας συμβάλλουν στην ένταση του φαινομένου της απασχόλησης μεταναστών. Παράλληλα, παρατηρείται μια στροφή των Ελλήνων στον επαγγελματικό τους προσανατολισμό με την αναζήτηση θέσεων εργασίας υψηλότερης ποιότητας λόγω ανάπτυξης του τομέα των υπηρεσιών και της ανόδου του μορφωτικού και βιοτικού επιπέδου του Ελληνικού λαού.

Τα παραπάνω έχουν ως συνέπεια επαγγέλματα που δεν πληρούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις, καθώς και όσα είναι εποχιακής φύσεως (γεωργία, τουρισμός, κατασκευές) να καταλαμβάνονται συχνά από μετανάστες, οι οποίοι λόγω της οικονομικής τους δυσπραγίας καθίστανται ευέλικτο εργατικό δυναμικό. Το παραπάνω καθεστώς αποκλείει τις ομάδες των μεταναστών από θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ παράλληλα τους καθιστά ευάλωτους στην εκμετάλλευση. Η παράνομη απασχόληση, που βεβαίως γίνεται με τις μικρότερες των αμοιβών, στερεί θέσεις εργασίας από ντόπιους εργαζόμενους σε ορισμένους κλάδους, όπως ο κατασκευαστικός, όπου υπάρχει προσφορά εγχώριου εργατικού δυναμικού.

Ως προς τους εργοδότες, το φθηνό εργατικό δυναμικό συγκρατεί μεν το κόστος, πλην όμως ευνοεί τη λογική της εύκολης λύσης και του γρήγορου κέρδους. Δεν επιτρέπεται είσοδος προς εύρεση εργασίας σε όλους, αλλά αποκλειστικά σε εκείνους που πληρούν τους όρους μιας ήδη συναφθείσης σύμβασης με κάποιον εργοδότη. Το βασικό κριτήριο για τη νομιμοποίηση ενός αλλοδαπού έχει γίνει η απόδειξη από μέρους του της απασχόλησής του και η ένταξή του στο κοινωνικό-ασφαλιστικό και

φορολογικό σύστημα της χώρας. Τα έγγραφα που κάθε φορά απαιτούνται είναι πολλά και η διαδικασία είναι βαριά και το κόστος της νομιμοποίησης υψηλό.

Με τη νομοθεσία γίνεται προσπάθεια να ρυθμιστούν κατά κύριο λόγο τα θέματα απασχόλησης των μεταναστών. Το γεγονός αυτό δεν σημαίνει ότι υπάρχει μεταναστευτική πολιτική και ότι ρυθμίζονται όλα τα θέματα που προκύπτουν από την παρουσία και τη ζωή των μεταναστών εδώ. Το φαινόμενο της μετανάστευσης στην Ελλάδα δεν έχει απογραφεί με ακρίβεια. Δεν υπάρχει καθαρή εικόνα, αλλά και οι έρευνες είναι περιορισμένες και αποσπασματικές. Εκτός από τον καταγεγραμμένο και νόμιμο όγκο των μεταναστών υπάρχει και ένα πολύ υψηλό ποσοστό τους που διαμένει ή και εργάζεται στη χώρα παράνομα.

Οι λόγοι που γεννούν το φαινόμενο της μετανάστευσης είναι ποικίλοι και εξαρτώνται από τις συνθήκες που επικρατούν κάθε δεδομένη χρονική περίοδο και στους τόπους διαμονής και στους τόπους αποδημίας. Μπορεί η μετανάστευση να έχει μόνιμο ή προσωρινό χαρακτήρα. Να είναι ηπειρωτική (όταν γίνεται προς τις χώρες της ίδιας ηπείρου) και υπερπόντια (όταν γίνεται από τη μια ήπειρο στην άλλη). Μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η μετανάστευση των ανθρώπων, που είναι φαινόμενο πανάρχαιο και που κάθε φορά καθορίζεται από διαφορετικούς παράγοντες.

Στα προϊστορικά ακόμη χρόνια οι διάφορες ανθρώπινες φυλές ήταν αναγκασμένες να μεταναστεύουν από τον έναν τόπο στον άλλο προσπαθώντας να επιβιώσουν. Από τα κρύα κλίματα πήγαιναν στα πιο ζεστά, από τα ορεινά στα πεδινά, από τα φτωχά σε καρπούς και κυνήγι στα περισσότερο πλούσια. Βλέπουμε λοιπόν πως ο κύριος λόγος που δικαιολογούσε τη σταθερή μετανάστευση στο παρελθόν ήταν η προσπάθεια επιβίωσης. Ο ίδιος λόγος ισχύει σε σημαντικό βαθμό και μέχρι σήμερα, που η μετανάστευση εμφανίζεται με καινούργιες μορφές. Ενώ στα προϊστορικά χρόνια ήταν γενικό φαινόμενο η μετανάστευση και αναγκαστικό πολλές φορές, στην ιστορική πια εποχή αρχίζει να διαφοροποιείται χωρίς να σταματά βέβαια. Τώρα μεγάλες ομάδες ανθρώπων μεταφέρονται από τον έναν τόπο στον άλλο, μέσα στα πλαίσια κυριάρχησης πάνω στους συνανθρώπους τους και κατάκτησης καινούριων χωρών.

ΜΕΡΟΣ Α' – ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΟΡΙΣΜΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Μετανάστευση: Η μετανάστευση χωρίζεται σε δυο μέρη, στην εσωτερική και στην εξωτερική, τα οποία αναλύονται κατωτέρω και ορίζεται η γεωγραφική μετακίνηση των ανθρώπων από έναν τόπο σε έναν άλλο για μόνιμη ή προσωρινή εγκατάσταση που γίνεται εκούσια ή ακούσια (αναγκαστική) με σκοπό την αναζήτηση μιας καλύτερης τύχης. Η μετακίνηση αυτή του πληθυσμού παρουσιάζεται όταν το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον, στο οποίο ζει το άτομο, δεν του παρέχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει τις επιδιώξεις του και να ικανοποιήσει τις ανάγκες του.

1.1.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Η εσωτερική μετανάστευση διακρίνεται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- **Για τον μετανάστη:** καθώς η μετακίνηση στις πόλεις, όπως και η εξωτερική μετανάστευση έχει θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις τόσο για τον ίδιο όσο και για τον τόπο προέλευσής του όταν ερχόμενος στην πόλη αντιμετωπίζει πολλά κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα της εσωτερικής μετανάστευσης.
- **Για τον τόπο προέλευσης:** όλες οι επιπτώσεις για τον τόπο προέλευσης είναι μάλλον αρνητικές. Είναι γεγονός ότι στα σχολεία του χωριού ο αριθμός των μαθητών που φοιτούν είναι περιορισμένος κι έτσι δημιουργείται ανάμεσά τους πιο έντονος ανταγωνισμός. Επίσης, ο έντονος μιμητισμός, καθώς υπάρχει συχνά η εντύπωση πως οι άνθρωποι των πόλεων με την επίδραση των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και το μεγαλύτερο κοινωνικό γόητρο περνούν καλύτερα. Άλλαξαν τις συνήθειες και τις κοινωνικές αξίες του χωριού. Ειδικά η τηλεόραση υπήρξε η αφορμή για τη σχεδόν ριζική αλλαγή του τρόπου ζωής στο χωριό και η μετακίνηση προς τις μεγάλες πόλεις είχε σαν αποτέλεσμα την άμβλυνση των ηθών, των εθίμων και των παραδόσεων σε αυτό. Τέλος, η απομάκρυνση των ατόμων παραγωγικής ηλικίας από το χωριό είχε ως

αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής στα γεωργικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα και την αύξηση της τιμής τους στις μεγάλες πόλεις.

- **Για την πόλη:** η μετακίνηση προς τις μεγάλες πόλεις, που ακόμη δεν έχει σταματήσει, αποτελεί έντονο φαινόμενο στη χώρα κι έχει αλλάξει γενικά τη ζωή των πόλεων. Παράλληλα, δημιούργησε διάφορες κοινωνικές επιπτώσεις που μοιάζουν με την εξωτερική μετανάστευση στη χώρα υποδοχής. Ο πληθυσμός των πόλεων αυξήθηκε υπερβολικά και πολλοί από τους εσωτερικούς μετανάστες ζουν κάτω από δυσμενείς συνθήκες, ενώ το ποσοστό της ανεργίας αύξησε σημαντικά την εγκληματικότητα. Πολλοί είναι οι νέοι που προτιμώντας την πόλη λόγω της ελευθερίας και της ψυχαγωγίας που προσφέρει, ξέφυγαν από την κλειστή ζωή και την προστασία της οικογένειας κι εφόσον δεν ήταν προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις νέες αυτές τάσεις, παρασύρθηκαν σε καταστάσεις που τους οδήγησαν σε συμπεριφορές και συνήθειες μη αποδεκτές από την κοινωνία.

1.1.2 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Η εξωτερική μετανάστευση εντοπίζεται κυρίως στα παρακάτω:

- **Για το μετανάστη:** η μετανάστευση έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις όχι μόνο στον ίδιο το μετανάστη, την οικογένειά του και τη χώρα αποστολής, αλλά και στη χώρα υποδοχής. Πολλές από τις επιπτώσεις αυτές συνδέονται άμεσα με την οικονομική και κοινωνική θέση των μεταναστών στην πατρίδα τους και τη χώρα υποδοχής, τη διάθεση προσαρμογής, τη στάση, την πολιτική και την αντιμετώπιση των μεταναστών από τη χώρα υποδοχής. Πρωτεύουσα σημασία για τις επιπτώσεις της μετανάστευσης στον ίδιο το μετανάστη είναι η θέση του στη χώρα υποδοχής. Επιπλέον, παρατηρείται έντονο το στοιχείο της προκατάληψης για τους νέους εργάτες με συνέπεια τη συγκέντρωση αυτών στις εργατικές περιοχές των πόλεων, το συνδικαλισμό τους και το πολιτικό τους στίγμα.
- **Για τη χώρα υποδοχής:** οι επιπτώσεις της μετανάστευσης είναι επίσης σημαντικές και για τη χώρα υποδοχής των μεταναστών, οι οποίες είναι:
 1. **Η μετανάστευση αλλοιώνει σημαντικά τη δημογραφική εμφάνιση και τη δομή της χώρας υποδοχής.** καθώς ο πληθυσμός της αυξάνεται, πολλές φορές εντυπωσιακά αλλάζει η δομή του από το γεγονός ότι οι μετανάστες είναι συνήθως άντρες νεαρής ηλικίας (όταν δεν γίνεται για οικονομικούς λόγους)
 2. **Από οικονομική άποψη η χώρα υποδοχής ωφελείται σημαντικά από τους μετανάστες.** Χρησιμοποιώντας ανειδίκευτους εργάτες έχει μηδαμινό κόστος και ωφελούνται ανάλογα, καθώς αυξάνουν την παραγωγή τους οι βιομηχανίες. Η είσοδος σε μικρό χρονικό διάστημα μεγάλου αριθμού μεταναστών σε μια χώρα διαταράσσει επίσης την ισορροπία της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας και κρατά σε χαμηλό επίπεδο τους μισθούς τόσο των μεταναστών στην ξένη χώρα όσο και των κατοίκων της που ενδιαφέρονται να κάνουν περιουσία και αδυνατούν να αποκτήσουν μεγάλους μισθούς, τουλάχιστον στην αρχή της απασχόλησής τους.
 3. **Η νοοτροπία και η κοινωνική δομή της χώρας διαταράσσεται,** καθώς άτομα ή ομάδες που μεταναστεύουν μεταφέρουν μαζί τους τα ήθη, τα έθιμα και τις απόψεις τους για τα διάφορα κοινωνικά θέματα, όπως η θρησκεία, η παιδεία η ηθική και οι διάφορες αξίες και επηρεάζεται η παραμονή τους.

4. Η άμεση επίπτωση της εισροής ξένου πληθυσμού σε μια χώρα και η δημιουργία διαπροσωπικών σχέσεων και αντιδράσεων ανάμεσα στους μόνιμους κατοίκους και τους μετανάστες. Οι αντιδράσεις αυτές καταλήγουν συχνά στη δημιουργία ρατσιστικών τάσεων εκ μέρους των μόνιμων κατοίκων που δεν αποδέχονται τους μετανάστες στην οικονομία τους ή στην καθημερινή τους ζωή και προσπαθούν να τους απορρίψουν ή να τους περιορίσουν όσο το δυνατόν πιο πολύ σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές, που πολλές φορές αποτελούν "γκέτο" και περιορίζονται σε ορισμένους μόνο κλάδους της οικονομίας και των γενικότερων δραστηριοτήτων τους στη χώρα υποδοχής. Ο ρατσισμός αυτός αποτελεί συνήθως μόνιμη αιτία προστριβών, διαπληκτισμών και εγκληματικών ενεργειών ανάμεσα στις δυο κοινότητες.
5. Η αυξημένη εγκληματικότητα των μεταναστών. Σε αρκετές χώρες παρατηρείται κάποιος συσχετισμός ανάμεσα στη μετανάστευση και την εγκληματικότητα, αν και πολλές έρευνες σχετικά με το θέμα δεν συμφωνούν πάντα μεταξύ τους. Είναι γεγονός ότι πολλοί από τους μετανάστες ζουν, τουλάχιστον στην αρχή, κάτω από άθλιες συνθήκες και οι διάφορες παρατηρήσεις που σχετίζονται με αυτό, αποδεικνύουν ότι η εγκληματικότητα της πρώτης γενιάς των μεταναστών ήταν και είναι κάπως μειωμένη, λόγω της ανασφάλειας που αισθάνονται και του φόβου που υπάρχει ότι σε περιπτώσεις παρανομίας θα απελαθούν από τη φιλοξενούσα χώρα. Αντίθετα, η εγκληματικότητα της δεύτερης γενιάς εμφανίζεται, με βασικά αίτια την ελλειπή ένταξη και την περιθωριοποίησή της, περισσότερο αυξημένη.

1.2 ΕΙΔΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Τα βασικά είδη μετανάστευσης είναι τα εξής:

1. **Ατομική ή ομαδική**: Μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ατόμων εγκαταλείπουν τον τόπο τους και εγκαθίστανται σε κάποιον άλλο.
2. **Εσωτερική ή εξωτερική**: Η μετανάστευση γίνεται στο όριο ενός κράτους ή πέρα από αυτό.
3. **Εκούσια ή αναγκαστική**: Σκοπός είναι να μειωθούν οι στερήσεις και να αυξηθούν οι απαιτήσεις των μεταναστών. Συχνά λόγω των πολιτικών, θρησκευτικών ή άλλων διώξεων παρουσιάζεται το φαινόμενο της αναγκαστικής μετανάστευσης.
4. **Προσωρινή ή μόνιμη**: Όταν η μετανάστευση γίνεται σε ορισμένο χρονικό διάστημα, ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για τη διευθέτηση των υποθέσεων, καθώς υπάρχει πάντα η πρόθεση της επανόδου, θεωρείται προσωρινή. Όταν η μετανάστευση είναι αδύνατο να καθοριστεί χρονικά ή είναι αβέβαιης διάρκειας και δεν υπάρχει πρόθεση επανόδου από το μετανάστη, τότε θεωρείται μόνιμη.
5. **Ηπειρωτική ή υπερπόντια**: Αν στη μετακίνηση από χώρα σε χώρα περιλαμβάνεται η θάλασσα και η χώρα της μετανάστευσης ανήκει σε άλλη ήπειρο. Σήμερα γίνεται πιο επιλεκτική διάκριση ανάμεσα στις ενδο-ηπειρωτικές και διηπειρωτικές μεταναστεύσεις και διατηρείται πιο έντονη η εικόνα της ενότητας ή της ασυνέχειας της γεωγραφικής περιοχής όπου κινείται συνήθως ο μετανάστης.

1.3 ΑΙΤΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Πολλοί είναι εκείνοι που ώθησαν τα άτομα, τις φυλές ή τις άλλες ομάδες του πληθυσμού μιας χώρας να μεταναστεύσουν. Τα βασικά κίνητρα των πρώτων μεταναστών ήταν η ανάγκη τροφής, η επιβίωση και ο φόβος μιας ισχυρότερης δύναμης. Αργότερα υπήρξαν και άλλα κίνητρα μετακίνησής τους, όπως θρησκευτική καταδίωξη, πολιτική καταπίεση και οικονομικές δυσκολίες.

Τα βασικότερα αίτια μετακίνησης του ανθρώπου, μεταξύ άλλων είναι τα εξής:

- **Περιβάλλον:** Η γεωγραφική θέση του τόπου παραμονής πολλών φυλών δεν ευνοούσε τη διαβίωσή τους. Αν βρίσκονταν κοντά στην έρημο ή μέσα σε αυτή, ήταν αδύνατο να καλλιεργήσουν τη γη και αν βρίσκονταν σε πεδιάδες ήταν εκτεθειμένοι στις καιρικές συνθήκες, τις επιδρομές του εχθρού ή άλλους κινδύνους. Παρατηρήθηκαν έτσι μετακινήσεις και εγκαταστάσεις ολόκληρων λαών σε πιο εύφορα εδάφη ή χώρους που προφυλάσσονταν από βουνά. Πολλά προϊόντα τότε διαφόρων άλλων κρατών προσέλκυσαν περιστασιακά τον άνθρωπο. Το εμπόριο της γούνας στη Σιβηρία, την Αλάσκα και το Βόρειο Τμήμα του Καναδά υπήρξε ισχυρό κίνητρο για την εγκατάσταση λαών στις περιοχές αυτές, ενώ το εμπόριο του ελεφαντόδοντου και του καουτσούκ προσέλκυσε πολλούς Ευρωπαίους στην Αφρική και τη Νότια Αμερική. Παράλληλα, ο χρυσός και ο άργυρος ώθησε πολλά άτομα στη Βόρεια Σιβηρία, τη Νότια Αφρική, την Αυστραλία και το Περού.
- **Πληθυσμιακές πιέσεις:** Η έκταση της γης δεν ήταν συχνά αρκετή για να θρέψει τον πληθυσμό ενός τόπου και ανάγκαζε πολλούς να φύγουν. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται συνήθως στα νησιά που η καλλιεργήσιμη γη περιορίζεται από τη θάλασσα και η αύξηση του πληθυσμού οδηγεί στην ανεπάρκεια των αγαθών. Όταν λοιπόν ο νησιωτικός πληθυσμός αυξάνεται, παρατηρείται έντονο το φαινόμενο της οργανωμένης μετανάστευσης των ανθρώπων που φεύγουν αναζητώντας καινούργιες πατρίδες.
- **Φυσικές καταστροφές:** Οι πλημμύρες, η ξηρασία και ο παγετός που καταστρέφουν τις καλλιέργειες, εξαναγκάζουν συχνά τα άτομα να μετακινηθούν για εύρεση τροφής σε πιο γόνιμες περιοχές.

- **Θρησκευτική καταδίωξη:** λέγεται ότι είναι στην ανθρώπινη φύση η προσπάθεια του ανθρώπου να πείθει τους αλλόθρησκους και να υιοθετεί τη δική του ή να καταδιώκει και να προσπαθεί να εξολοθρεύσει κάποιους που δεν συμμορφώνονται. Χαρακτηριστικά παραδείγματα θρησκευτικής καταδίωξης υπάρχουν πολλά στην ιστορία της ανθρωπότητας, αρκεί να σκεφτεί κανείς τη δίωξη των Χριστιανών από τους Ρωμαίους. Η θρησκευτική καταδίωξη ήταν επίσης ένας από τους κύριους λόγους αποικισμού στην Αμερική. Άλλα παρόμοια παραδείγματα υπάρχουν στις πληθυσμιακές μετακινήσεις με θρησκευτικό κίνητρο στο Βουδισμό και το Μωαμεθανισμό. Ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων μεταναστεύει για να διατηρήσει τη θρησκευτική του ελευθερία, ενώ τα θρησκευτικά προσκυνήματα και οι ιεραποστολές συντελούν στη μετανάστευση των λαών.
- **Πολιτικά κίνητρα:** Οι μεταναστεύσεις με πολιτικά κίνητρα που συναντώνται συχνά στην εποχή μας, συνέβαιναν ίσως από την εποχή της ανάπτυξης των πρώτων αυτοκρατοριών που ήταν αρκετά ισχυρές, ώστε να υποτάσσουν τις μειονότητες. Στην Παλαιά Διαθήκη παρατηρείται η φυγή των Εβραίων από την Αίγυπτο και η αναζήτηση πατρίδας στη Γη της Επαγγελίας, ενώ τον 20^ο αιώνα τράπηκαν πάλι σε φυγή από την Ευρώπη αναζητώντας την ίδια τύχη. Πρόσφατο παράδειγμα των πολιτικών κινήτρων μετανάστευσης αποτελούν οι Έλληνες που διασκορπίστηκαν σε διάφορα μέρη της γης κατά τη διάρκεια της επτάχρονης στρατιωτικής δικτατορίας στη χώρα. Μετά το τέλος του Τρωικού πολέμου επίσης, οι ηττημένοι από τους Έλληνες Τρώες οδηγούμενοι από την Αινεία, μετανάστευσαν στην Ιταλία και ίδρυσαν στην περιοχή του Λατίου τη Ρώμη. Παράλληλα, το δουλεμπόριο των λαών, καθώς οι αιχμάλωτοι πουλιόνταν συχνά σαν δούλοι και σκορπίζονταν στον κόσμο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η αγοραπωλησία των νέγρων της Αφρικής. Παρόμοιο όμως φαινόμενο συναντάται στην Αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη με τη συστηματική πώληση των αιχμαλώτων από τους πολέμους. Τέλος, μετά τον εμφύλιο πόλεμο του 1947 μετακινήθηκε προς τη Σοβιετική Ένωση και άλλες πρώην ανατολικές χώρες ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων.
- **Εργασιακά αίτια:** Η έλλειψη εργασίας στον τόπο καταγωγής αναγκάζει περιστασιακά πολλά άτομα να ξενιτεύονται σε τόπους που οι ευκαιρίες ανεύρεσης εργασίας είναι μεγαλύτερες.
- **Οικονομικά αίτια:** Πολλά άτομα μεταναστεύουν συνήθως όταν οι οικονομικές συνθήκες απασχόλησης στη χώρα υποδοχής είναι πιο ευνοϊκές από τις συνθήκες στη χώρα αποστολής και εκτός από τις αμοιβές που είναι πιο υψηλές, παρέχονται με

συμβόλαια ανάλογη εργασία, ασφαλιστική κάλυψη, οικογενειακά επιδόματα, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στέγη και άλλα μέσα που δημιουργούν στο μετανάστη συναίσθημα ασφάλειας όμοιο σχεδόν με εκείνο που είχε στην πατρίδα του.

- ο **Άλλοι κοινωνικοί λόγοι:** Η μετανάστευση γίνεται επίσης και για οικογενειακούς λόγους, όταν οι γονείς θέλουν να ζήσουν κοντά στα παιδιά τους ή τα εγγόνια τους για λόγους ανεύρεσης συντρόφου και τη δημιουργία οικογένειας, ειδικά για τις γυναίκες, που επιθυμούν να ξεφύγουν από το συχνά στενό κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον.

Εκτός όμως από τα παραπάνω αίτια που συνδέονται κυρίως με την εξωτερική μετανάστευση, υπάρχουν και άλλα που χαρακτηρίζουν την εσωτερική μετανάστευση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορούν να αποτελέσουν κίνητρα φυγής σε άλλη χώρα. Αυτά είναι:

- **Η Βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας:** Μια σύγχρονη πόλη είναι προϊόν της βιομηχανίας και η ίδρυση βιομηχανιών σε αυτές ή κοντά σε αυτές δημιούργησε μεγαλύτερη ανάγκη εργατικών χεριών που συνετέλεσε στη μετακίνηση των εργατών.
- **Η Εμπορική ανάπτυξη της χώρας:** Παράλληλα με τη βιομηχανική, η εμπορική ανάπτυξη μιας πόλης δημιουργεί συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες προσωπικού για τη διακίνηση των προϊόντων, τις διεθνείς σχέσεις και τις άλλες συναλλαγές που απορρέουν από αυτές. Η διαρκής ζήτηση προσωπικού από τις επιχειρήσεις που εδρεύουν κυρίως στις μεγάλες πόλεις προσελκύει συνεχώς τους νέους της υπαίθρου, όχι μόνο για οικονομικούς λόγους, αλλά και την ελπίδα της μελλοντικής απασχόλησης να μεταναστεύσουν.
- **Οι Μέθοδοι καλλιέργειας:** Ενώ αυξήθηκε η προσφορά εργασίας στην πόλη, μειώθηκε αντίστοιχα στην ύπαιθρο, καθώς βελτιώθηκαν τα μέσα καλλιέργειας και οι μέθοδοι παραγωγής. Εξαιτίας όμως αυτών η ζήτηση των γεωργικών προϊόντων που αυξήθηκε αντιστρόφως ανάλογα με την παραγωγή δημιούργησε σοβαρό πρόβλημα στους αγρότες της υπαίθρου. Τα εργατικά χέρια που άρχισαν έτσι να πλεονάζουν, οι μικροί γαιοκτήμονες που συνδυάζονται συχνά με τη μικρή παραγωγικότητα και το άγονο έδαφος ώθησαν πολλούς απογυμνώνοντας έτσι την ύπαιθρο, να μεταναστεύσουν μοιραία προς τα μεγάλα αστικά κέντρα για εξεύρεση εργασίας.
- **Η Εποχιακή ανεργία:** Στην ύπαιθρο η εργασία που είναι συχνά εποχιακή (θερισμός, τρύγος, σπορά κλπ) έχει ως αποτέλεσμα τον υπόλοιπο χρόνο να μην αξιοποιείται

ικανοποιητικά. Αντίθετα, στην πόλη η απασχόληση είναι συνεχής και συστηματική με σίγουρο εισόδημα και καλύτερους όρους ασφάλισης.

- **Ο Μαγνητισμός της πόλης:** Εκτός από τους οικονομικούς και εργασιακούς λόγους, η πόλη γενικά είναι πιο ελκυστική και για κοινωνικούς λόγους. Ανάμεσα σε αυτούς αναφέρονται περιληπτικά οι παρακάτω:
 - Τα ερεθίσματα
 - Η ψυχαγωγία
 - Τα πνευματικά και διανοητικά προβλήματα
 - Το βιοτικό και κοινωνικοοικονομικό επίπεδο
 - Η συγκέντρωση δραστηριοτήτων
 - Άλλοι κοινωνικοί παράγοντες

Τέλος, **αρνητικά στοιχεία** μετανάστευσης είναι:

- Οικονομική κρίση
- Ανεργία
- Υποαπασχόληση
- Χαμηλό βιοτικό επίπεδο
- Ερήμωση του χωριού
- Αποκοπή από εθνικά προβλήματα
- Δυσκολίες προσαρμογής στις ξένες κοινωνίες
- Πληθυσμιακή συρρίκνωση

Θετικά στοιχεία:

- Μείωση ανεργίας
- Αξιοποίηση πλεονάσματος του παραγωγικού δυναμικού
- Δυνατότητες και αποδοτική εργασιακή δραστηριότητα
- Εισροή συναλλάγματος
- Επαφή με νέα ιδεολογία ή γενικότερα πνευματικά ρεύματα της εποχής
- Συμμετοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις.

1.4 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Έχουμε σημαντικές θετικές και αρνητικές επιπτώσεις μετανάστευσης τόσο στη χώρα υποδοχής όσο και στη χώρα αποστολής. Όσον αφορά στη χώρα υποδοχής, οι επιπτώσεις της μετανάστευσης είναι σημαντικές και επηρεάζουν με καίριο τρόπο τη ζωή των κατοίκων της. Από οικονομική άποψη η χώρα υποδοχής ωφελείται σημαντικά από τους μετανάστες. Χρησιμοποιώντας ανειδίκευτους εργάτες έχει μηδαμινό κόστος. Η είσοδος σε μικρό χρονικό διάστημα μεγάλου αριθμού μεταναστών σε μια χώρα διαταράσσει επίσης την ισορροπία της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας και κρατά σε χαμηλό επίπεδο τους μισθούς, τόσο των μεταναστών στην ξένη χώρα, όσο και των κατοίκων της που ενδιαφέρονται να κάνουν περιουσία και αδυνατούν να αποκτήσουν μεγάλους μισθούς, τουλάχιστον στην αρχή της απασχόλησής τους.

Φυσικά δεν μπορούμε να παραλείψουμε το γεγονός ότι η νοοτροπία και η κοινωνική δομή της χώρας διαταράσσεται, καθώς τα άτομα ή οι ομάδες που μεταναστεύουν μεταφέρουν μαζί τους τα ήθη, τα έθιμα και τις απόψεις τους για τα διάφορα κοινωνικά θέματα, όπως θρησκεία, παιδεία, ηθική και οι διάφορες αξίες επηρεάζουν την παραμονή τους.

Μια επίπτωση από την εισροή ξένου πληθυσμού σε μια χώρα είναι η δημιουργία διαπροσωπικών σχέσεων και αντιδράσεων ανάμεσα στους μόνιμους κατοίκους και τους μετανάστες. Οι αντιδράσεις αυτές καταλήγουν συχνά στη δημιουργία ρατσιστικών τάσεων εκ μέρους των μόνιμων κατοίκων που δεν αποδέχονται τους μετανάστες στην οικονομία τους ή στη καθημερινή τους ζωή και προσπαθούν να τους απορρίψουν ή να τους περιορίσουν όσο το δυνατόν πιο πολύ σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Ο ρατσισμός αυτός αποτελεί συνήθως μόνιμη αιτία προστριβών, διαπληκτισμών και εγκληματικών ενεργειών ανάμεσα στις δυο κοινότητες.

Μια αρκετά αρνητική επίπτωση είναι αυτή της αυξημένης εγκληματικότητας των μεταναστών. Σε αρκετές χώρες παρατηρείται κάποιος συσχετισμός ανάμεσα στη μετανάστευση και την εγκληματικότητα. Πολλοί από τους μετανάστες ζουν στην αρχή κάτω από άθλιες συνθήκες και οι διάφορες παρατηρήσεις που σχετίζονται με αυτό, αποδεικνύουν ότι η εγκληματικότητα της πρώτης γενιάς των μεταναστών ήταν και είναι γενικά κάπως μειωμένη λόγω της ανασφάλειας που αισθάνονται οι του φόβου ότι σε περιπτώσεις παρανομίας θα απελαθούν από τη φιλοξενούσα χώρα.

Όσον αφορά στη χώρα αποστολής, μερικές από τις θετικές επιπτώσεις της μετανάστευσης είναι η μείωση της ανεργίας και η ενίσχυση του ισοζυγίου πληρωμών με την αποστολή μεταναστευτικών εμβασμάτων για τη συντήρηση της οικογένειας των μεταναστών και την εισροή ξένου κεφαλαίου για μόνιμη επένδυση στην πατρίδα. Στον τομέα της εργασίας αν ο μετανάστης αποκτήσει στη χώρα υποδοχής κάποια ειδικότητα, θα μπορεί να βοηθήσει με τις γνώσεις που θα έχει αποκτήσει για πειθαρχημένη, συντονισμένη και αποδοτική εργασία στην προσπάθεια εξύψωσης του πολιτιστικού επιπέδου του λαού και την κάλυψη των κενών σε μερικούς τομείς της βιομηχανίας.

Το φαινόμενο της μετανάστευσης έχει και πολλές αρνητικές επιπτώσεις για τη χώρα αποστολής, καθώς αποδυναμώνεται από τους νέους των παραγωγικών τάξεων που θεωρούνται απαραίτητοι για την οικονομική της ανάπτυξη. Οι νέοι ηλικίας 15 έως 30 ετών, που αποφασίζουν πιο εύκολα να μεταναστεύσουν, συντελούν στη μείωση του ποσοστού των γεννήσεων ή των γάμων και την αύξηση του ποσοστού γήρανσης του πληθυσμού της πατρίδας τους. Όταν η χώρα αποστολής αρχίσει να αναπτύσσεται οικονομικά και βιομηχανικά, η έλλειψη εργατικού δυναμικού των παραγωγικών τάξεων γίνεται εντονότερη.

Τέλος, αρνητική επίπτωση είναι και η οικονομική εξάρτηση της χώρας αποστολής από τη χώρα υποδοχής των μεταναστών. Πιο συγκεκριμένα, στην Ελλάδα από τη δεκαετία του 1970 με το τέλος της πετρελαϊκής κρίσης, δημιουργήθηκε μια στροφή της μεταναστευτικής ροής. Έτσι, στη χώρα μας μειώνονται οι εκροές μεταναστών και αυξάνονται οι εισροές. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 η Ελλάδα είχε αρχίσει να δέχεται μετανάστες από τις χώρες της Αφρικής και της Ασίας στα πλαίσια κάλυψης των αναγκών της σε φτηνό εργατικό δυναμικό. Η πτώση της δικτατορίας ευνοεί την επιστροφή των πολιτικών προσφύγων και η αλλαγή και οι περιορισμοί των μεταναστευτικών πολιτικών των ΗΠΑ και της Αυστραλίας εντείνουν την επιστροφή αρκετών οικονομικών μεταναστών.

Μετά τις αρχές του 1990 η ελληνική κοινωνία είχε ταυτίσει τη μετανάστευση με την αποδήμηση σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης, της Αυστραλίας και της Αμερικής. Την περίοδο εκείνη καταρρέουν τα καθεστώτα του υπαρκτού σοσιαλισμού και το φαινόμενο του επαναπατρισμού εντείνεται με την ταυτόχρονη εισροή μεταναστών από τις χώρες αυτές. Σε συνδυασμό με τη γεωγραφική της θέση και τη μορφολογία του εδάφους της,

η Ελλάδα από χώρα αποστολής μεταναστών λειτουργεί πλέον ως χώρα υποδοχής. (www.google.gr).

Ο πίνακας που ακολουθεί περιγράφει συνοπτικά τα μεταναστευτικά ρεύματα που χαρακτήρισαν την ελληνική ιστορία μετά το 1900.

Πίνακας 1. Μεταναστευτικά ρεύματα μετά το 1900

1900-1920	Έντονο μεταναστευτικό ρεύμα προς ΗΠΑ, Καναδά
1920-1955	Φυσιολογική μεταναστευτική κίνηση των Ελλήνων
1955-1959	Νέο μεταναστευτικό ρεύμα Ελλήνων προς άλλες χώρες
1960-1974	Εκρηκτικό ρεύμα των Ελλήνων προς Γερμανία, Αυστραλία και ΗΠΑ (κυρίως)
1974-1980	Αρχίζει το μεταναστευτικό ρεύμα προς την Ελλάδα
1981-1988	Παρατηρείται έντονο μεταναστευτικό ρεύμα με τη μορφή της παράνομης απασχόλησης
1988-1991	Υπερβολική αύξηση των ξένων παράνομα απασχολούμενων που υπολογίζονται πλέον σε 300.000

1.5 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Το φαινόμενο της μετανάστευσης αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις της μεταπολεμικής περιόδου στην Ευρώπη. Εμφανίζει όμως και μια σημαντική πολιτική διάσταση, καθώς οι νέες συνθήκες της παράλληλης γνωριμίας, της συνεργασίας και της αλληλεξάρτησης μπορούν να παίξουν αποφασιστικό ρόλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η παρουσία, ωστόσο, του σημαντικού αριθμού των ξένων εργαζομένων έχει άμεση σχέση με την ποιότητα ζωής, τα δικαιώματα των εργαζομένων, την κοινωνική και πολιτιστική πρόοδο, την εξέλιξη της οικονομίας και τη συνεργασία ανάμεσα στις χώρες υποδοχής και αποστολής.

Οι διάφορες κυβερνήσεις, οι ερευνητές και οι διεθνείς οργανώσεις που ασχολήθηκαν περιστασιακά, ειδικά στις αρχές του 1960 που πραγματοποιήθηκε η διακίνηση του μεγαλύτερου αριθμού εργαζομένων στην Ευρώπη, με τη μελέτη των τρόπων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της μετανάστευσης έχουν ήδη επιτύχει για την επίλυσή τους πολλά σημαντικά βήματα. Σε πολλές επίσης αναπτυγμένες χώρες η πολιτική των κρατών για τους μετανάστες καλύπτει πολλές πτυχές των αναγκών και των προβλημάτων τους.

Ειδικότερα, για τους Έλληνες μετανάστες έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος και από τα πρώτα κιόλας χρόνια έγιναν συμφωνίες με τις ενδιαφερόμενες χώρες για την προστασία των δικαιωμάτων και την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων που καλύπτουν το θέμα αυτό σε ικανοποιητικό βαθμό. Για τη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας στα παιδιά των μεταναστών υπηρετεί στις χώρες υποδοχής ένας σημαντικός αριθμός καθηγητών και η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία έχει οργανώσει ικανοποιητικά την εξυπηρέτηση των θρησκευτικών αναγκών των πιστών.

Υπάρχουν όμως και μερικά άλλα προβλήματα των μεταναστών που καμιά από τις διακρατικές συμφωνίες δεν είναι δυνατό να ρυθμίσει με απλό τρόπο. Είναι όλα τα ψυχολογικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν όσοι μεταναστεύουν σε μια ξένη και άγνωστη χώρα αφήνοντας πίσω τους ότι πιο αγαπητό και οικείο. Είναι όλες οι συγκρούσεις και τα διλήμματα που αντιμετωπίζουν, καθώς βρίσκονται ανάμεσα σε δυο διαφορετικούς πολιτισμούς, δυο γλώσσες και δυο τρόπους ζωής. Η μόνιμη δε αυτή ασάφεια της κατάστασης των μεταναστών και της οικογένειάς τους προσανατολίζουν την πολιτική ορισμένων κρατών, όπως της Ολλανδίας σε δυο βασικούς στόχους:

- Να βοηθήσουν τους μετανάστες και την οικογένειά τους να προσαρμοσθούν στον τυπικό τρόπο ζωής και να εξασφαλίσουν στα παιδιά τους τις ίδιες πιθανότητες μόρφωσης με τα παιδιά της χώρας υποδοχής
- Να κρατήσουν τους μετανάστες και την οικογένειά τους σε άμεση επαφή με τη γλώσσα και τον πολιτισμό της πατρίδας τους, ώστε να αποφευχθούν οι τραυματισμοί από την απώλεια της εθνικής ταυτότητας και να δοθεί η δυνατότητα ενός νέου ξεκινήματος στην πατρίδα σε περίπτωση επιστροφής.

Αυτό όμως που επιβάλλεται να τονισθεί περισσότερο είναι η αλλαγή της νοοτροπίας της χώρας υποδοχής προς τους μετανάστες, ώστε να μη θεωρούνται ή να χρησιμοποιούνται σαν κατώτεροι εργάτες και να εκλείψει από τους διάφορους φορείς η οικονομική τους εκμετάλλευση. Χρειάζεται επίσης να αναπτυχθούν ειδικά μέτρα για την παιδεία που θα εξαφανίσουν όλα τα κατεστημένα των μεταναστών. Αυτό αποτελεί μακροχρόνια προσπάθεια και θα χρειαστούν πολλά ακόμη χρόνια για να καθιερωθούν νέες, υγιείς και δημοκρατικές αντιλήψεις σχετικά με το θέμα στις νεότερες γενιές των χωρών που φιλοξενούν ξένα άτομα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

2.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η τοπική Αυτοδιοίκηση είναι θεσμός διοικητικός και πολιτικός. Με το ρόλο της αυτό προγραμματίζει δράσεις στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, με στόχο την ικανοποίηση των ενδιαφερόντων των πολιτών για την οικονομική, πολιτιστική και πολιτισμική ανάπτυξη (www.google.gr)

2.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ-ΑΣΚΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1) Οι Δημοτικές και Κοινοτικές Αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις σύμφωνα με τις αρχές της εγγύτητας και της επικουρικότητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Αναλύοντας μερικές από τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούμε να πούμε ότι είναι υπεύθυνη για την προστασία, αξιοποίηση και εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, τη μελέτη και διαχείριση των δικτύων φυσικού αερίου, εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία του περιβάλλοντος, καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων της εδαφικής της Περιφέρειας, εξασφάλιση και διαρκής βελτίωση τεχνικών και κοινωνικών υποδομών σε πόλεις και χωριά, ρύθμιση κυκλοφορίας, ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων δωρεάν προς τους ανέργους, προκειμένου να συμβάλλει στην απορρόφηση του εργατικού δυναμικού, ίδρυση Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής

Κατάρτισης για την προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και για πολλά ακόμη θέματα, τα οποία αναλύονται στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων¹.

Όλα τα παραπάνω αφορούν επτά βασικούς τομείς:

- α. Ανάπτυξης²
- β. Περιβάλλοντος³
- γ. Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών⁴
- δ. Απασχόλησης⁵
- ε. Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης⁶
- στ. Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού⁷
- ζ. Πολιτικής Προστασίας⁸

¹ Άρθρο 75, ΟΠΠ

² Προστασία, αξιοποίηση και εκμετάλλευση τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, συντήρηση κ κατασκευή έργων και εγκαταστάσεων κλπ.(βλ. Άρθρο 75 Κ.Δ.Κ. σελ. 125)

³ Εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος κλπ. (βλ. Άρθρο 75 Κ.Δ.Κ. σελ. 125)

⁴ Εξασφάλιση και διαρκής βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών στις πόλεις και τα χωριά κλπ. (βλ. Άρθρο 75 Κ.Δ.Κ. σελ. 125)

⁵ Προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και υπηρεσιών επαγγελματικής κατάρτισης με την ίδρυση Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης κλπ. (βλ. Άρθρο 75 Κ.Δ.Κ. σελ. 125)

⁶ Εφαρμογή πολιτικών ή συμμετοχή σε δράσεις με σκοπό την υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας κλπ. (βλ. Άρθρο 75 Κ.Δ.Κ. σελ. 125)

⁷ Ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθηκών, ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών κλπ. (βλ. Άρθρο 75 Κ.Δ.Κ. σελ. 125)

⁸ Συντονισμός και επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στα διοικητικά τους όρια κλπ. (βλ. Άρθρο 75 Κ.Δ.Κ. σελ. 125)

II) Οι Δήμοι και οι Κοινότητες ασκούν, σε τοπικό επίπεδο, κρατικού χαρακτήρα αρμοδιότητες, οι οποίες τους έχουν ανατεθεί για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (Άρθρο 75 ,Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων).

Μερικές από τις αρμοδιότητες αυτές αναφέρονται παρακάτω :

1. Η τήρηση του δημοτολογίου και του μητρώου αρρένων, η έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών που απορρέουν από αυτό καθώς η τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία για τη δημιουργία και τήρηση του Εθνικού Δημοτολογίου.
2. Η τήρηση των ληξιαρχικών βιβλίων, στα οποία καταχωρούνται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν στην περιφέρεια τους και η έκδοση αποσπασμάτων των ληξιαρχικών πράξεων.
3. Η τήρηση αρχείων επίσημων εγγράφων και η έκδοση αντιγράφων.
4. Η τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία.
5. Η τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας και αλλοδαπών και μετανάστευσης.
6. Η χορήγηση άδειας πολιτικού γάμου και η τέλεση των γάμων αυτών.
7. Η δημιουργία, συντήρηση και λειτουργία κοιμητηρίων και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και η χορήγηση άδειας ταφής και αποτέφρωσης νεκρών.
8. Η χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας
9. Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς.
10. Η χορήγηση, ανάκληση και αφαίρεση των αδειών ίδρυσης, λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων
11. Η τήρηση των διατάξεων που αφορούν το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων.
12. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας κινηματογράφων, θεάτρων και παρεμφερών επιχειρήσεων.
13. Η χορήγηση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας παιδότοπων και διαφόρων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, όπως λούνα πάρκ, τσίρκο, μουσικών συναυλιών και άλλων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων¹

¹ Βιβλίο Δήμων και Κοινοτήτων (Άρθρο 75)

2.3. ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΥΝ ΟΙ ΔΗΜΟΙ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 75 οι Δήμοι και οι Κοινότητες όλων των περιοχών είναι επιφορτισμένες με την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, οι οποίες συμβάλλουν καίρια τόσο στην ανέλιξη της οικονομίας όσο και στη γενικότερη κοινωνική αναβάθμιση. Ωστόσο, κάποιες από τις αρμοδιότητες αυτές θα ήταν ένας αρωγός στην προσπάθεια των αλλοδαπών να κάνουν μια καινούργια αρχή στην πατρίδα μας. Γι' αυτό καθίσταται αδήριτη ανάγκη οι Δήμοι να ενισχύσουν όσο μπορούν τις αρμοδιότητες αυτές, από τις οποίες θα ωφεληθεί και ο γηγενής πληθυσμός. Όσον αφορά στις ενέργειες εκείνες που σχετίζονται με τη γενικότερη ανάπτυξη του Δήμου, η επίδρασή τους στη ζωή των αλλοδαπών θα μπορούσε να χαρακτηριστεί πρωταγωνιστική, αφού μέσα από μια σειρά έργων κοινής ωφέλειας (αξιοποίηση-συντήρηση έργων, κατασκευή βιοτεχνικών κέντρων, κατασκευή αποθηκευτικών χώρων, εκμετάλλευση βοσκοτόπων) προσφέρονται νέες θέσεις εργασίας στους κατοίκους του Δήμου.

Σχετικά με τις ενέργειες που στοχεύουν στο περιβάλλον, οι αλλοδαποί δεν θα μπορούσαν να αποκομίσουν κάποιο ιδιαίτερο όφελος, πέρα από το γεγονός φυσικά ότι θα ζουν σε ένα υγιές και καθαρό περιβάλλον που θα πληρεί όλες τις προϋποθέσεις για μια όμορφη και ευχάριστη ζωή. Επιπλέον, όσον αφορά στις δραστηριότητες εκείνες που έχουν άμεση σχέση με την εξασφάλιση μιας ποιοτικής ζωής, η απήχυσή τους στο ξένο στοιχείο δεν είναι τόσο ισχυρή εκτός από μεμονωμένες περιπτώσεις. Ο Δήμος δηλαδή για να βοηθήσει τους αλλοδαπούς θα μπορούσε να επικεντρωθεί στη βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών, ώστε οι άνθρωποι αυτοί να βρουν κατοικίες με ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης.

Παράλληλα, ο καθορισμός των όρων λειτουργίας των λαϊκών αγορών θα μπορούσε να αποτρέψει τους μετανάστες να πέσουν θύματα εκμετάλλευσης, ενώ ο συνεχής υγειονομικός έλεγχος και η λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας αποτιμάται αναγκαία. Αυτό συμβαίνει, γιατί πολλές φορές ακόμα και οι κατοικίες των ανθρώπων αυτών μπορεί να μετατραπούν σε εστίες μόλυνσεως, αφού δεν δίνουν την ανάλογη φροντίδα στις συνθήκες υγιεινής. Εξετάζοντας τις δραστηριότητες εκείνες που σχετίζονται με την απασχόληση, αντιλαμβανόμαστε ότι εκείνες, στις οποίες πρέπει να επικεντρώσει τις προσπάθειές του ο Δήμος, είναι πρωταρχικής ανάγκης για την εξασφάλιση μιας άνετης ζωής για τους αλλοδαπούς. Αρχικά θα πρέπει να μεριμνήσει

για την ενσωμάτωση ενός μεγάλου ποσοστού ανέργων για την ενθάρρυνση της κοινωνικής μάζας για την εξεύρεση εργασίας και φυσικά θα πρέπει να φροντίσει για την προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Έτσι, οι αλλοδαποί δεν θα αισθάνονται ότι ο κοινωνικός ρατσισμός παρακωλύει ένα από τα βασικότερα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

Ένας άλλος τομέας, με την επιμέλεια του οποίου έχει επιφορτιστεί ο Δήμος, είναι αυτός της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, οι διατάξεις του οποίου είναι ζωτικής σημασίας κυρίως για τους αλλοδαπούς. Οι αρμοδιότητες που περιλαμβάνει ο τομέας αυτός προβάλλουν το ανθρωπιστικό πρόσωπο των Δημοτικών αρχών, εφόσον εγκύπτουν με αγάπη πάνω από τους κατοίκους τους για να τους διευκολύνουν και κυρίως για να εξυγιάνουν οποιοδήποτε πρόβλημα για την ένταξη των ξένων στη ζωή της τοπικής κοινωνίας, ακόμα και για την ψυχαγωγία τους.

Μέσα λοιπόν από τις ενέργειες αυτές θα νιώσουν το Δήμο συμπαραστάτη και συνοδοιπόρο τους, με αποτέλεσμα να αντλήσουν μεγάλη δύναμη και να συνεχίσουν την προσπάθεια.

Σχετικά με τον τομέα της παιδείας του πολιτισμού αλλά και του αθλητισμού, οι διατάξεις είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές και κάποιες από αυτές θα μπορούσαν να συνδράμουν ενεργά, ώστε οι αλλοδαποί να ενταχθούν καλύτερα και να νιώσουν τη νέα τους πατρίδα περισσότερο προσφιλή σε αυτούς. Αυτό φυσικά μπορεί να γίνει μέσα από την προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών, ενώ μέσα από την προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο θα εκμηδενιστούν οι όποιες αποστάσεις με τους νέους συμπατριώτες τους.

Παράλληλα, η ίδρυση βιβλιοθηκών, η διοργάνωση συναυλιών και άλλα θα συμβάλλει στην ποιοτική αναβάθμιση της πνευματικής τους καλλιέργειας. Τέλος, συνοψίζοντας τις αρμοδιότητες πολιτικής προστασίας, αλλά και τις αρμοδιότητες κρατικού χαρακτήρα που ασκούνται σε τοπικό επίπεδο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, διαπιστώνουμε ότι είναι γενικού χαρακτήρα και ότι μόνο μια αναφέρεται συγκεκριμένα στην τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν περί ιθαγένειας και αλλοδαπών και μετανάστευσης. Όλες οι άλλες αποσκοπούν στη διασφάλιση των δικαιωμάτων του Δήμου και φυσικά στην ανεμπόδιστη λειτουργία όλων των διαδικασιών, στις οποίες μπορεί να σταθεί τροχοπέδη η γραφειοκρατία.

Έτσι επιτυγχάνεται η εύρυθμη λειτουργία του Δήμου με αναπόδραστη συνέπεια να επωφεληθεί τόσο ο γηγενής, όσο και ο ξένος πληθυσμός. (Ν. 3386/2005 ΦΕΚ Α' 212).

ΜΕΡΟΣ Β' – ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Ερευνητικό πλαίσιο

1.1 Γεωγραφικός προσδιορισμός της Βορειοανατολικής Αττικής.

Η περιφέρεια Αν. Αττικής περιλαμβάνει διοικητικά 20 Δήμους και 26 Κοινότητες . Έδρα της Νομαρχίας είναι η πόλη της Παλλήνης. Ο πληθυσμός της νομαρχίας κατά την απογραφή του 2001 ήταν 403.918 κάτοικοι. Η έκταση της είναι 1.459 km² και παρουσίαζε πυκνότητα πληθυσμού πάντα κατά την απογραφή του 2001 , 277 κάτοικοι ανα km².

Ειδικά για τις ανάγκες της ερευνητικής εργασίας μας , περιοριζόμαστε στο γεωγραφικό κομμάτι της Βορειοανατολικής Αττικής που καταλαμβάνει το Βορειοανατολικό άκρο του Νομού . Οριοθετείται από τον Ευβοϊκό κόλπο, την Πάρνηθα και την Πεντέλη.

Απαρτίζεται από 21 Δήμους και Κοινότητες οι οποίοι διοικητικά υπάγονται στην Νομαρχία Ανατολικής Αττικής και είναι Ωρωπός, Συκάμινο, Μαρκόπουλο, Αυλώνα, Κάλαμο, Μαλακάσα, Βαρνάβας, Πολυδένδρι, Γραμματικό, Καπανδρίτι, Αφίδνες, Μαραθώνας, Θρακομακεδόνες, Αχαρνές, Κρυονέρι, Άγιος Στέφανος, Άνοιξη, Σταμάτα, Ροδόπολη, Διόνυσος, και Νέα Μάρη.

Η ευρύτερη περιοχή αποτελεί πόλο έλξης για παραθερισμό των κατοίκων της πολύπαθης πρωτεύουσας ενώ πολλές είναι και οι αρχαιολογικές τοποθεσίες που έχουν διασωθεί και είναι επισκέψιμες. Δυστυχώς η περιοχή παρότι αποτελούσε ένα μεγάλο πνεύμονα πρασίνου για όλο το λεκανοπέδιο υπέστη μια από τις μεγαλύτερες καταστροφές τον Αύγουστο του 2009 , όταν εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα χάθηκαν από την πύρινη φωτιά που για αρκετές μέρες κατάκαιγε πευκοδάση, βλάστηση και καλλιέργειες σε απόσταση πολλών χιλιομέτρων.

Η οικονομία της περιοχής βασιζόταν για πολλά χρόνια και σίγουρα μέχρι και το τρίτο τέταρτο του 20ου αιώνα στη γεωργία , όμως η επιλογή της ως παραθεριστικό κέντρο από τους κατοίκους της γιγαντωμένης άναρχα και με τσιμεντένιο προσανατολισμό πρωτεύουσας έδωσε ώθηση σε όλες τις επαγγελματικές κατηγορίες .

Εντονότατη αύξηση υπήρχε στο χώρο της οικοδομής που εντάθηκε περαιτέρω κατά την δεκαετία του '90 , ενώ εμφανίστηκαν πολλά κτηματομεσιτικά γραφεία που διαπραγματεύονταν οικόπεδα “φιλέτα” στις δασωμένες πλαγιές της Βορειοανατολικής Αττικής. Ο συγκεκριμένος επαγγελματικός χώρος υποβοηθήθηκε από σειρά πυρκαγιών που εκδηλώνονται σχεδόν κάθε καλοκαίρι τα τελευταία 25 χρόνια καταστρέφοντας σε όλη την ευρύτερη περιοχή μεγαλύτερες ή μικρότερες εκτάσεις δάσους.

1.2 Στατιστικά στοιχεία και πληθυσμός μεταναστών Ανατολικής Αττικής

Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι στην Νομαρχία Ανατολικής Αττικής ζουν 39.191 άτομα χωρίς ελληνική υπηκοότητα. Πιθανόν ο αριθμός αυτός να είναι μεγαλύτερος αφού πολλοί παράνομα μετανάστες δεν θα επιθυμούσαν να απογραφούν.

Οι Αλβανοί αποτελούν το 56% του συνόλου των μεταναστών . Ακολουθούν μετανάστες από τη Βουλγαρία, Πολωνία, Πακιστάν, Ινδία, Ουκρανία, Γεωργία, Ρουμανία και Κίνα ¹.

Η αναλογία των δύο φύλων στις διάφορες εθνικότητες των αλλοδαπών δεν είναι σταθερή. Υπάρχει μια σχετική ισορροπία στην αναλογία των δύο φύλων, όμως για ορισμένες εθνικότητες παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις.

Πιο συγκεκριμένα οι Ασιατικές χώρες (Ινδία, Πακιστάν) έχουν σχεδόν εξολοκλήρου ανδρικό πληθυσμό. Η Αλβανία και η Ρουμανία έχουν ποσοστό 60% ανδρών μεταναστών, ενώ οι άλλες σημαντικές αριθμητικά εθνικότητες έχουν ποσοστά γυναικείου πληθυσμού που ανέρχεται στο 50%-60% του συνολικού πληθυσμού. Γύρω στο 80% των μεταναστών βρίσκονται σε εργάσιμη ηλικία (15-64), ενώ ο αλλοδαπός πληθυσμός παρουσιάζει και μεγάλο ποσοστό παιδιών.

¹ www.Atticaeast.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Μεθοδολογία και ανάλυση έρευνας.

2.1 Μέθοδος και ερευνητικό πλαίσιο

Πληθυσμός έρευνας- Δείγμα έρευνας.

Προκειμένου να εξυπηρετηθούν καλύτερα οι σκοποί της έρευνας κινηθήκαμε σε δύο άξονες.

Αρχικά για την καλύτερη ανάγνωση του προφίλ του αλλοδαπού πληθυσμού που βρίσκεται στην περιοχή της Βορειοανατολικής Αττικής, συντάξαμε ένα ερωτηματολόγιο με το οποίο προσπαθήσαμε να αναδείξουμε τους λόγους για τους οποίους αναγκάστηκαν να έρθουν στη χώρα μας οι αλλοδαποί κάτοικοι, πως αντιμετωπίζονται από τους Έλληνες, πότε ήρθαν στην Ελλάδα και ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα στη διαβίωση τους.

Παρόλο που απευθυνθήκαμε σε μεγάλο αριθμό μεταναστών, τελικά το συμπλήρωσαν 125 άτομα ενώ πολλοί μας αντιμετώπισαν με σκεπτικισμό, φόβο και αρνητική διάθεση. Οι αλλοδαποί όμως αποτέλεσαν τον ένα άξονα έρευνας. Οι Δημοτικοί και Κοινοτικοί υπάλληλοι ήταν ο δεύτερος άξονας πάνω στον οποίο εστίασαμε, και πιο συγκεκριμένα άνθρωποι που εξαιτίας της εργασιακής τους θέσης στους ΟΤΑ έρχονται σε καθημερινή επαφή με μετανάστες.

Στόχος μας να αναδειχθούν τα προβλήματα που προκύπτουν μεταξύ διοίκησης και αλλοδαπού πληθυσμού, προβλήματα που οξύνονται όχι μόνο από την γραφειοκρατική μέγγενη, αλλά και από τις δυσκολίες στην επικοινωνία, την διαφορά στην κουλτούρα, αλλά και μια υφέρπουσα αρνητικότητα με αμφίδρομο χαρακτήρα.

Η αρχική επιθυμία ήταν το δείγμα τόσο σε μετανάστες όσο και σε υπαλλήλους να αντιπροσωπεύει όλους τους Δήμους και τις Κοινότητες της ευρύτερης περιοχής, κάτι που στάθηκε ανέφικτο λόγω των μεγάλων αποστάσεων αλλά και της απροθυμίας που συναντήσαμε από υπαλλήλους κυρίως, να μας απαντήσουν.

Περιοριστήκαμε στις περιοχές : Ωρωπού, Αυλώνα, Συκάμινο, Μαρκοπούλου, Μαλακάσας, Καπανδριτίου, Κρουονερίου και Αφιδνών. Τα 125 ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν ισάριθμοι μετανάστες και τα 60 ερωτηματολόγια αντίστοιχων υπαλλήλων τα θεωρούμε συμβατικό, σχετικά αντιπροσωπευτικό δείγμα

2.2 Η μέθοδος συλλογής στοιχείων και η παρουσίαση του ερωτηματολογίου

Για τις ανάγκες της έρευνας επιλέχθηκε η άμεση και δομημένη μέθοδος δηλαδή τυποποιημένες ερωτήσεις και απαντήσεις που κάνουν ευκολότερη την συμπλήρωση, ανάλυση και επεξεργασία των στοιχείων.

Ο τρόπος συλλογής των στοιχείων έγινε με την μέθοδο της προσωπικής συνέντευξης.

Ο λόγος που επιλέχθηκε η προσωπική συνέντευξη για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, ήταν για να υπάρξει η βεβαίωση συμπλήρωσης όλων των μερών του ερωτηματολογίου και να δοθούν, αν ήταν αναγκαίο, όλες οι απαραίτητες διευκρινήσεις. (ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των μεταναστών)

Και τα δύο ερωτηματολόγια παρουσιάζονται στο παράρτημα της παρούσας εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

3.1 Παρουσίαση ερωτηματολογίου που απευθυνόταν σε μετανάστες. – Ανάλυση έρευνας

Το Ερωτηματολόγιο προς μετανάστες σκοπό είχε να διαμορφώσει μια πλήρη εικόνα των αλλοδαπών συμπολιτών μας τόσο για τους λόγους για τους οποίους ήρθαν στην χώρα μας, που απασχολούνται και ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν σε σχέση με το γηγενή πληθυσμό αλλά και κατά την επαφή τους με την διοικητική και κρατική μηχανή. Η ανάλυση της κάθε ερώτησης ακολουθεί μετά την παρουσίαση της.

Α. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ – ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Α.1 Φύλο

Από άποψη φύλου οι άνδρες αποτέλεσαν το μεγαλύτερο κομμάτι. 64% των ερωτηθέντων είναι άνδρες και 36% είναι γυναίκες .

Πίνακας:Α1

ΕΡΩΤΗΣΗ Α1	ΦΥΛΟ	
	Ανδρας	Γυναίκα
Σύνολο απαντήσεων	80	45
Ποσοστό	64%	36%

A.2 Ηλικία

Όσον αφορά την ηλικία των ερωτηθέντων 40% ανήκαν στην ηλικιακή κατηγορία 18-24 , 24% είναι μεταξύ 25-34 , 16% είναι μεταξύ 35-44 και 20% ανήκουν στην ηλικιακή κατηγορία 45-54 .

Πίνακας:Α2

ΕΡΩΤΗΣΗ Α2	ΗΛΙΚΙΑ			
	18-24	25-34	35-44	45-54
Σύνολο απαντήσεων	50	30	20	25
Ποσοστό	40%	24%	16%	20%

Α3 Οικογενειακή κατάσταση

Όσον αφορά την οικογενειακή τους κατάσταση 64% είναι έγγαμοι, 24% άγαμοι και τέλος 12% χήρες-οι.

Πίνακας:Α3

ΕΡΩΤΗΣΗ Α3	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ		
	έγγαμοι	άγαμοι	χήροι-ες
Σύνολο απαντήσεων	80	30	15
Ποσοστό	64%	24%	16%

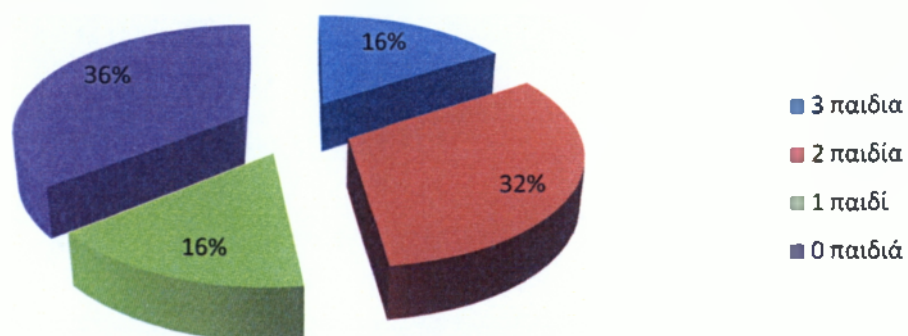
A4 Αριθμός παιδιών

Όσον αφορά τον αριθμό παιδιών 16% έχει 3 παιδιά το 32% έχει 2 παιδιά, επίσης 16% έχει 1 παιδί ενώ 36% δεν έχουν κανένα παιδί.

Πίνακας:Α4

ΕΡΩΤΗΣΗ A4	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ			
	3	2	1	0
Σύνολο απαντήσεων	20	40	20	45
Ποσοστό	16%	32%	16%	36%

ΓΡΑΦΗΜΑ Α4 :ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ

A5 Επάγγελμα

Σχετικά με την εργασιακή θέση που κατέχουν 48% είναι εργάτες, 8% είναι φοιτητές, 24% είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι και 20% είναι απασχολούμενοι σε αγροτικές δουλείες. Κανείς δεν κατείχε τη θέση του δημόσιου υπαλλήλου, αλλά ούτε και βρισκόταν σε ηλικία συνταξιοδότησης. Επίσης εντυπωσιακή είναι η έλλειψη ανεργίας χωρίς όμως αυτό να σημαίνει πως κατέχουν καλοπληρωμένες ή εύκολες εργασίες.

Πίνακας: A5

ΕΡΩΤΗΣΗ A5	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ			
	Εργάτες	Φοιτητές	Ιδιωτικοί υπάλληλοι	Αγρότες
Σύνολο απαντήσεων	60	10	30	25
Ποσοστό	48%	8%	24%	20%

Α6 Τόπος Γέννησης

Αναφορικά με τη γενέθλια χώρα των μεταναστών 64% είναι από την Αλβανία, 16% από την Ινδία, 8% από το Πακιστάν, 4% από Ρωσία, 4% από Ρουμανία και 4% από Πολωνία.

ΠΙΝΑΚΑΣ:Α6

ΕΡΩΤΗΣΗ Α6	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ					
	Αλβανία	Ινδία	Πακιστάν	Ρωσία	Ρουμανία	Πολωνία
Σύνολο απαντήσεων	80	20	10	5	5	5
Ποσοστό	64%	16%	8%	4%	4%	4%

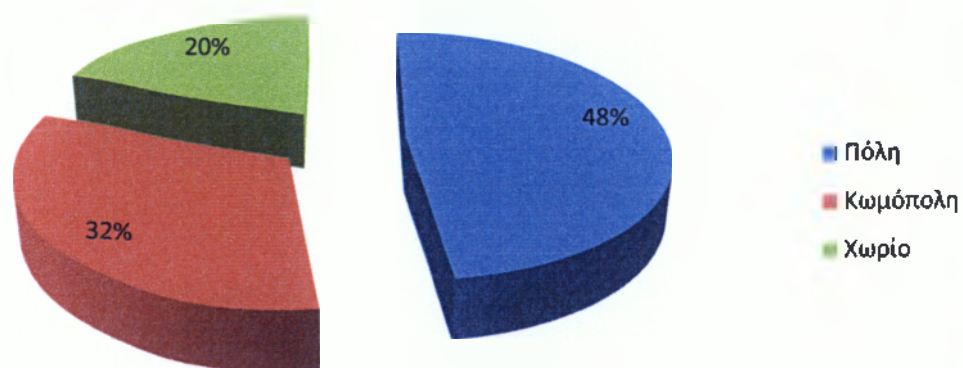
A7 Τόπος διαμονής

Όσον αφορά τον σημερινό τόπο διανομής 48% ζουν σε πόλη, 32% σε κωμόπολη ενώ 20% ζουν σε χωριό.

Πίνακας: A7

ΕΡΩΤΗΣΗ A7	ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ		
	Πόλη	Κωμόπολη	Χωριό
Σύνολο απαντήσεων	60	40	25
Ποσοστό	48%	32%	20%

ΓΡΑΦΗΜΑ A7 : ΤΟΠΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ

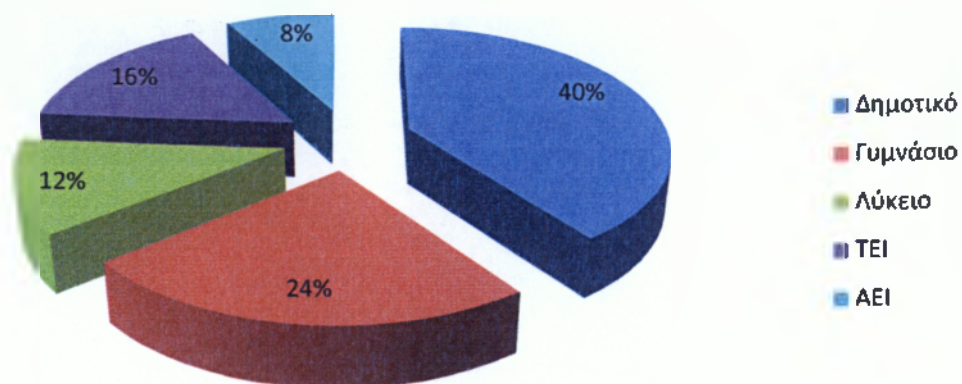
Α8 Επίπεδο εκπαίδευσης.

Αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης 8% είναι απόφοιτοι ΑΕΙ, 16% απόφοιτοι ΤΕΙ, 40% έχουν τελειώσει Δημοτικό, 24% Γυμνάσιο και 12% έχουν τελειώσει το Λύκειο.

Πίνακας:Α8

ΕΡΩΤΗΣΗ Α8	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ				
	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο	ΤΕΙ	ΑΕΙ
Σύνολο απαντήσεων	50	30	15	20	10
Ποσοστό	40%	24%	12%	16%	8%

ΓΡΑΦΗΜΑ Α8: ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ

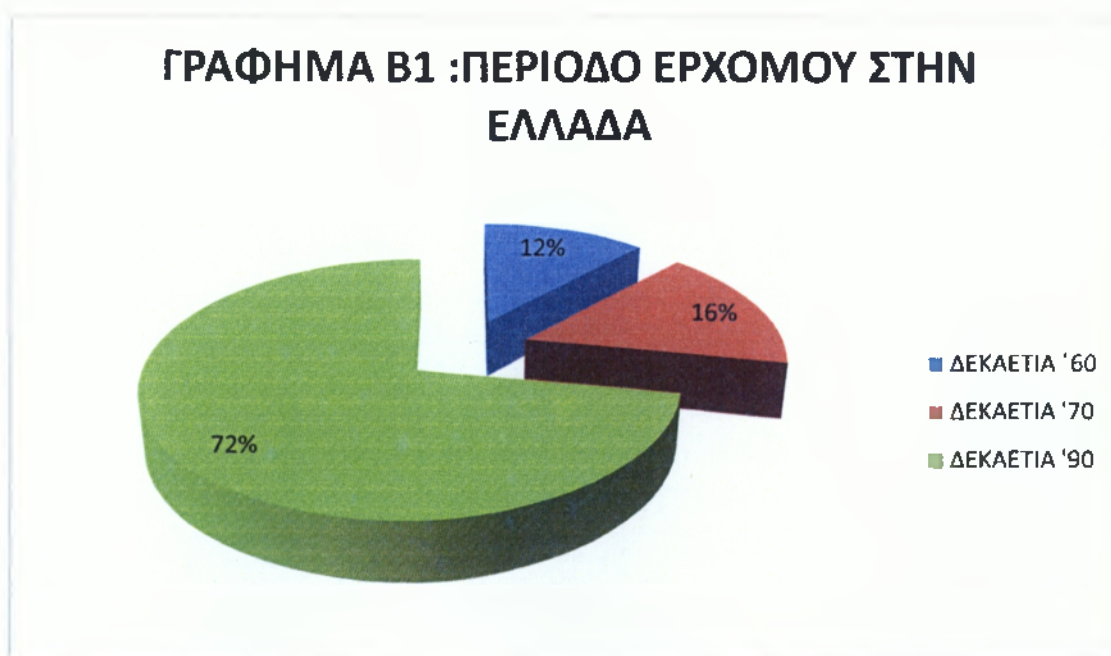
3.2 Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΧΩΡΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΕ ΑΥΤΗ.

Β.1 Περίοδος ερχομού στην Ελλάδα.

Στην ερώτηση για το πότε αποφάσισαν να φύγουν από την χώρα τους και να μεταναστεύσουν στην Ελλάδα 72% ήρθαν την δεκαετία του '90, 16% την δεκαετία του '70 και ένα 12% ήρθε στην Ελλάδα την δεκαετία του '60 .

Πίνακας:Β1

ΕΡΩΤΗΣΗ Β1	ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΡΧΟΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ		
	δεκαετία '60	δεκαετία '70	δεκαετία'90
Σύνολο απαντήσεων	15	20	90
Ποσοστά	12%	16%	72%

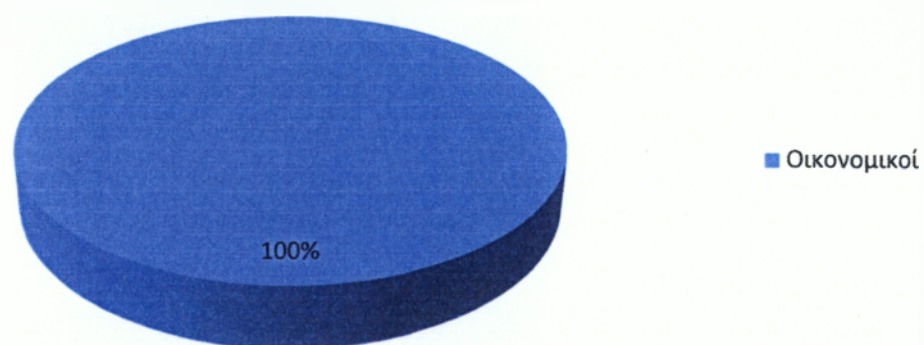
Β.2 Λόγοι μετανάστευσης στην Ελλάδα.

Σε αυτή την ερώτηση όλοι απάντησαν, πως οι λόγοι που τους έφεραν στην Ελλάδα ήταν Οικονομικοί.

Πίνακας:Β2

ΕΡΩΤΗΣΗ Β2	ΛΟΓΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ		
	Οικονομικοί	Πολιτικοί	Συγγενείς
Σύνολο απαντήσεων	125	0	0
Ποσοστό	100%	0%	0%

ΓΡΑΦΗΜΑ Β2: ΛΟΓΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

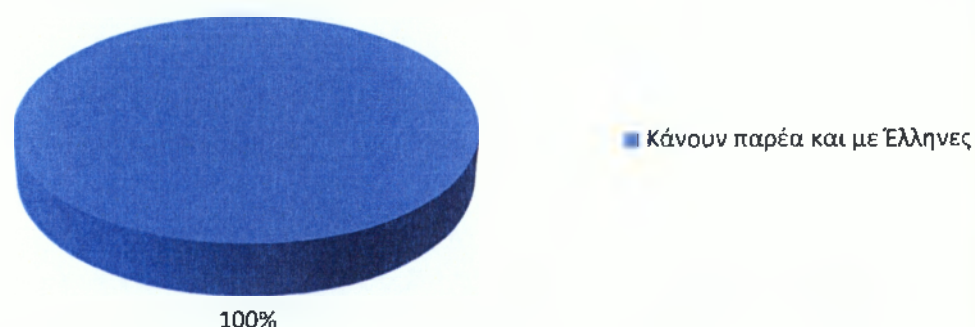
B3 Σχέση των ερωτώμενων με τους Έλληνες πολίτες

Και σε αυτή την ερώτηση όλοι έδωσαν την ίδια απάντηση. Συγκεκριμένα απάντησαν πως κάνουν παρέα και με Έλληνες και με συμπατριώτες τους και όχι μόνο με Έλληνες ή μόνο με συμπατριώτες τους ή διατηρούν σχέσεις σε επίπεδο εργασίας.

Πίνακας: B3

ΕΡΩΤΗΣΗ B3	ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ			
	Κάνουν παρέα και με Έλληνες	Σχέσεις εργασίας	Μόνο Έλληνες	Μόνο συμπατριώτες
Σύνολο απαντήσεων	125	0	0	0
Ποσοστό	100%	0%	0%	0%

ΓΡΑΦΗΜΑ B3: ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

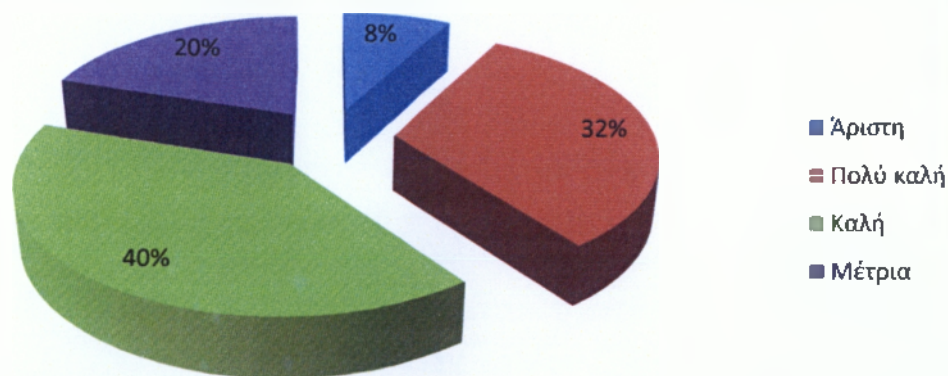
Β4. Γνώσης της Ελληνικής γλώσσας.

Η Ερώτηση που αφορούσε το επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας συγκέντρωσε 20% το μέτριο επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας, 40% η καλή γνώση της Ελληνικής γλώσσας, 32% απάντησαν πως γνωρίζουν πολύ καλά την Ελληνική γλώσσα και 8% γνωρίζουν άριστα τα Ελληνικά.

Πίνακας:Β4

ΕΡΩΤΗΣΗ Β4	ΣΕ ΠΟΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΒΡΙΣΚΕΤΕ Η ΓΝΩΣΗ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ			
	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
Σύνολο απαντήσεων	25	50	40	10
Ποσοστά	20%	40%	32%	8%

ΓΡΑΦΗΜΑ Β4 : ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

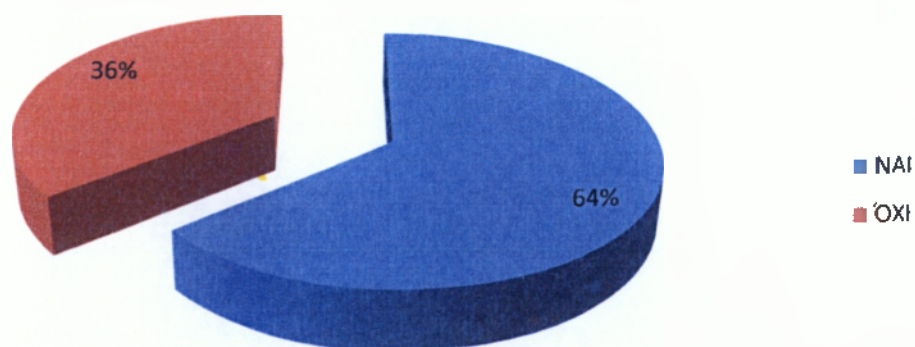
B5 Που βρίσκετε η υπόλοιπη οικογένεια των μεταναστών.

Στην ερώτηση αν ζουν οι μετανάστες με τους γονείς ή με τα παιδιά και την σύζυγο τους στην Ελλάδα, αν δηλαδή οι δικοί τους άνθρωποι μπόρεσαν να έρθουν και εκείνοι εδώ 64% απάντησαν θετικά και 36% αρνητικά επικαλούμενοι τις δυσκολίες της σχετικής νομοθεσίας για επανένωση οικογενειών.

Πίνακας: B5

ΕΡΩΤΗΣΗ B5	ΑΝ ΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ Ή ΤΗ ΣΥΖΥΓΟ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Σύνολο απαντήσεων	80	45
Ποσοστό	64%	36%

ΓΡΑΦΗΜΑ Β5 : ΑΝ ΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ Ή ΣΥΖΥΓΟ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ.

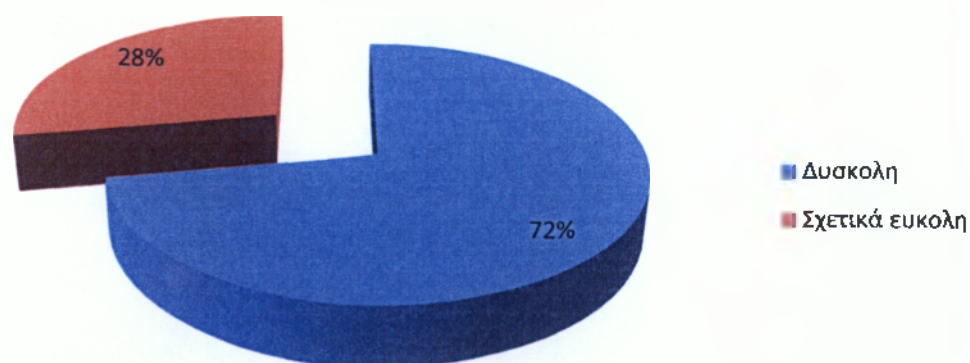
B6 Η Προσαρμογή στην Ελληνική κοινωνία.

Στην ερώτηση για το πόσο εύκολη στάθηκε η προσαρμογή στην Ελληνική κοινωνία 72% απάντησαν ότι ήταν δύσκολη, 28% σχετικά εύκολη ενώ κανείς δεν απάντησε πως προσαρμόστηκε εύκολα στην Ελληνική κοινωνική πραγματικότητα.

Πίνακας: B6

ΕΡΩΤΗΣΗ B6	ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.		
	Εύκολη	Σχετικά εύκολη	Δύσκολη
Σύνολο απαντήσεων	0	35	90
Ποσοστό	0%	28%	72%

ΓΡΑΦΗΜΑ B6: ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

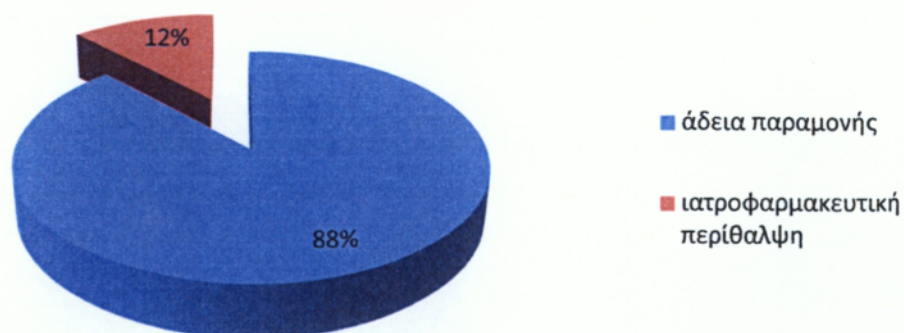
B7 Πως ο Δήμος μπορεί να βοηθήσει στην προσαρμογή των μεταναστών.

Στην αρκετά σημαντική ερώτηση για το πώς ο Δήμος μπορεί να βοηθήσει στην προσαρμογή των μεταναστών, οι ίδιοι οι μετανάστες απάντησαν κατά 88% πως σημαντική θα ήταν η βοήθεια αναφορικά με την άδεια παραμονής, 12% θεωρούν πιο προεξέχουσα την βοήθεια σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ενώ κανείς δεν θεωρεί ότι ο Δήμος μπορεί να βοηθήσει στην εύρεση εργασίας.

Πίνακας: B7

ΕΡΩΤΗΣΗ B7	ΠΩΣ Ο ΔΗΜΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ.		
	Εύρεσης εργασίας	Άδεια παραμονής	Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
Σύνολο απαντήσεων	0	110	15
Ποσοστό	0%	88%	12%

ΓΡΑΦΗΜΑ B7 : ΠΩΣ Ο ΔΗΜΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

B8 Αν υπάρχει ασφάλιση και τι είδους;

55% απάντησαν θετικά στο αν είναι ασφαλισμένοι σε κάποιο σχετικό φορέα, αλλά εξίσου υψηλό είναι και το ποσοστό αυτών που απάντησαν αρνητικά(48%). Από αυτούς που απάντησαν θετικά το 72% είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ, το 28% στον ΟΓΑ και κανείς στον ΟΑΕΕ.

Πίνακας:Β8 i)

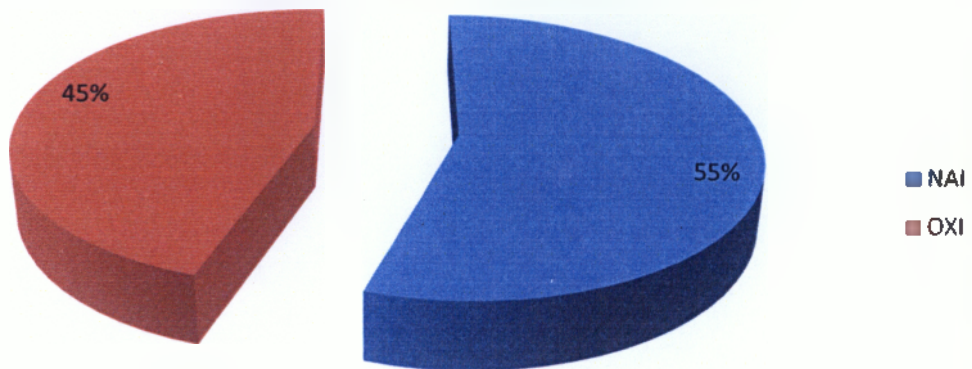
ΕΡΩΤΗΣΗ Β8i	ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟ ΦΟΡΕΑ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Σύνολο απαντήσεων	69	56
Ποσοστό	55%	45%

Πίνακας:β8 ii)

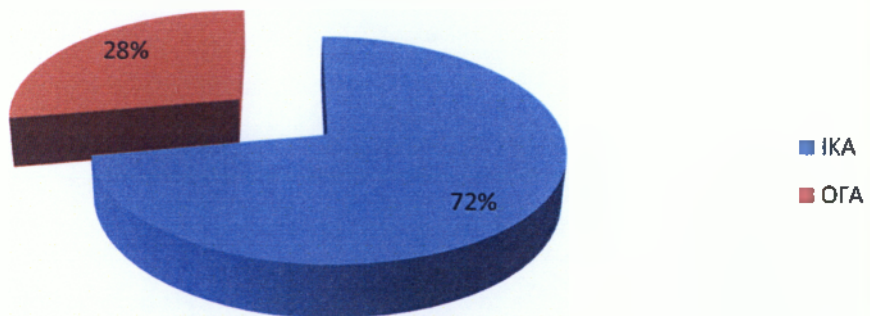
ΕΡΩΤΗΣΗ Βii	ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΠΑΡΧΕΙ		
	ΙΚΑ	ΟΓΑ	ΟΑΕΕ
Σύνολο απαντήσεων	90	35	0
Ποσοστό	72%	28%	0%

ΓΡΑΦΗΜΑ: Β8 i)

ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

ΓΡΑΦΗΜΑ: Β8 ii) ΤΙ ΕΙΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΠΑΡΧΕΙ

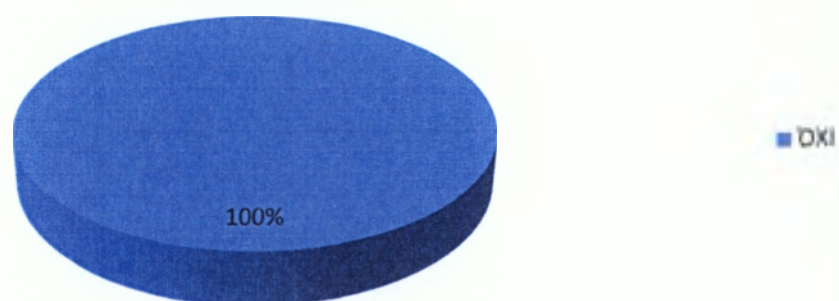
B9 Κάρτα ανεργίας.

Αν και ο λόγος της μετανάστευσης είναι η εργασία, σε περιόδους ανεργίας δεν εγγράφονται στα μητρώα του ΟΑΕΔ.

Πίνακας: B9

ΕΡΩΤΗΣΗ B9	ΑΝ ΕΙΣΤΕ ΑΝΕΡΓΟΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΡΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Σύνολο απαντήσεων	0	125
Ποσοστό	0%	100%

ΓΡΑΦΗΜΑ B9 : ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΡΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

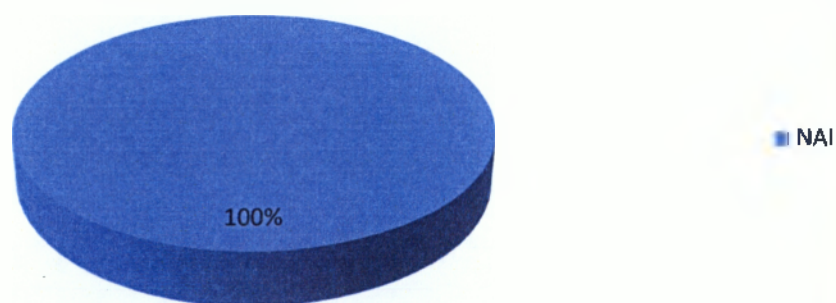
Β10 Επαφή με Ελληνικές Υπηρεσίες.

Θετική από όλους (100%) ήταν η απάντηση στην ερώτηση αν οι μετανάστες του δείγματος έχουν έρθει σε επαφή με Ελληνικές υπηρεσίες.

Πίνακας: Β10

ΕΡΩΤΗΣΗ Β10	ΑΝ ΕΧΟΥΝ ΕΡΘΕΙ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Σύνολο απαντήσεων	125	0
Ποσοστό	100%	0%

ΓΡΑΦΗΜΑ Β10: ΕΑΝ ΕΧΟΥΝ ΕΡΘΕΙ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

B11 Βαθμός ικανοποίησης από τις Ελληνικές Υπηρεσίες.

Ως συνέχεια τις προηγούμενης ερώτησης, 40% χαρακτηρίζουν ως μέτριο το βαθμό ικανοποίησης από τις Ελληνικές υπηρεσίες. Επίσης 40% θεωρούν καλή την επαφή με τις Ελληνικές υπηρεσίες και 20% πολλή καλή. Κανείς ωστόσο δεν θεωρεί άριστο το βαθμό ικανοποίησης από τις υπηρεσίες στις οποίες απευθύνθηκαν μετανάστες.

Πίνακας: B11

ΕΡΩΤΗΣΗ B11	ΠΟΣΟ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ – ΕΙΣΤΕ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
Σύνολο απαντήσεων	50	50	25	0
Ποσοστό	40%	40%	20%	0%

B12 Τρόποι αντιμετώπισης στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

64% απαντούν πως στο εθνικό σύστημα υγείας, έτυχαν αντιμετώπισης χωρίς διακρίσεις όπως και στους Έλληνες πολίτες, ενώ 36% θεωρούν ότι αντιμετωπίζονται με καχυποψία. Κανείς όμως δεν απάντησε θετικά ότι δεν έγιναν δεκτοί στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Πίνακας: B12

ΕΡΩΤΗΣΗ B12	Χωρίς διακρίσεις	Με καχυποψία	Δεν τους δέχονται
Σύνολο απαντήσεων	80	45	0
Ποσοστό	64%	36%	0%

B13 Σημερινή δουλειά.

Στην ερώτηση σχετικά με την δουλειά που ασκούν σήμερα οι μεν άντρες σε ποσοστό 52% δουλεύουν σε οικοδομή, 30% δουλεύουν σε χωράφια και κήπους, 8% σε εργοστάσιο και 10% χειριστές μηχανημάτων. Οι γυναίκες πάλι στη συντριπτική τους πλειοψηφία 88% δουλεύουν στον καθαρισμό σπιτιών και μαγαζιών, 8% σε διάφορα καταστήματα ως πωλήτριες και 4% σε χωράφια.

Πίνακας: B13

ΕΡΩΤΗΣΗ B13 i)	ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΔΟΥΛΕΙΑ (άντρες)			
	ΟΙΚΟΔΟΜΗ	ΧΩΡΑΦΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ	ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
Σύνολο απαντήσεων	65	38	9	13
Ποσοστό	52%	30%	8%	10%

Πίνακας: Β13

ΕΡΩΤΗΣΗ Β13ii)	ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΔΟΥΛΕΙΑ (γυναίκες)		
	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΣΠΙΤΙΩΝ-ΜΑΓΑΖΙΩΝ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΧΩΡΑΦΙΑ
Σύνολο απαντήσεων	110	10	5
Ποσοστό	88%	8%	4%

B14 Αν δουλεύουν σε καθημερινή βάση.

64% Απαντούν θετικά στο αν έχουν δουλειά σε καθημερινή βάση, ενώ 36% απαντούν αρνητικά, ποσοστό καθόλου ασήμαντο.

Πίνακας: B14

ΕΡΩΤΗΣΗ B14	ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΕ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΒΑΣΗ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Σύνολο απαντήσεων	80	45
Ποσοστό	64%	36%

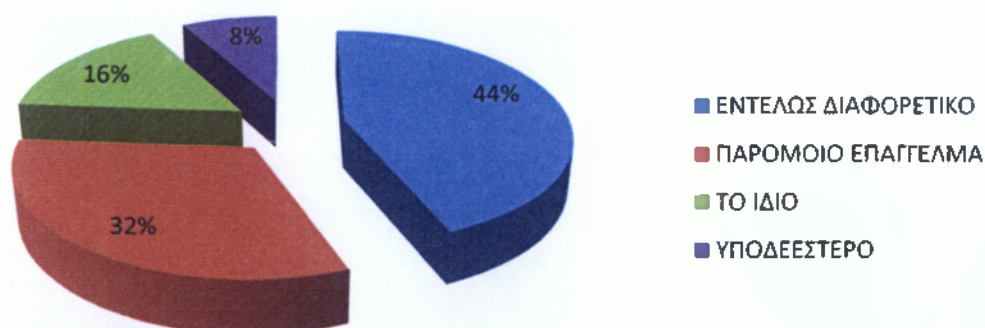
B15 Η συνάφεια του σημερινού επαγγέλματος σε σχέση με αυτό που οι μετανάστες ασκούσαν στην πατρίδα τους.

16% Απάντησαν ότι ασκούν στην Ελλάδα το ίδιο επάγγελμα με αυτό που είχαν στην πατρίδα τους, 44% πως απασχολούνται σε κάποιο επάγγελμα εντελώς διαφορετικό, 32% απασχολούνται σε παρόμοιο επάγγελμα, ενώ 8% ασκούν κάποιο επάγγελμα υποδεέστερο των δεξιοτήτων τους.

Πίνακας: B15

ΕΡΩΤΗΣΗ B15	ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΣΑΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥΣ.			
	Το ίδιο	Εντελώς διαφορετικό	Παρόμοιο επάγγελμα	Υποδεέστερο
Σύνολο απαντήσεων	20	55	40	10
Ποσοστό	16%	44%	32%	8%

ΓΡΑΦΗΜΑ B15: ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΣΑΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥΣ.

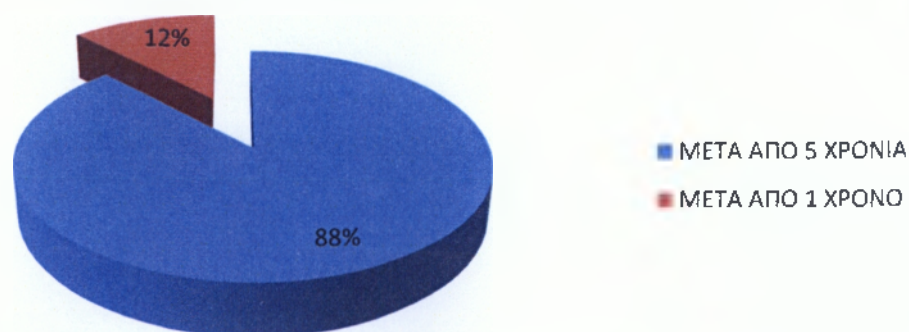
B16 Σε ποιο χρονικό διάστημα τοποθετούν οι μετανάστες την παροχή Ελληνικής ιθαγένειας.

88% Των ερωτώμενων μεταναστών θεωρούν ότι μετά από 5 χρόνια νόμιμης παραμονής στην Ελλάδα, θα πρέπει να αποκτούν την Ελληνική ιθαγένεια, 12% επιθυμούν να γίνεται αυτό μετά από 1 χρόνο νόμιμης παραμονής, ενώ κανείς δεν επιλέγει την περίπτωση παροχής ιθαγένειας σε 10 χρόνια νόμιμης παραμονής.

Πίνακας: B16

ΕΡΩΤΗΣΗ B16	ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΜΙΜΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΣΩΣΤΟ ΝΑ ΔΟΘΕΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ;		
	Μετά από 5 χρόνια	Μετά από 10 χρόνια	Μετά από 1 χρόνο
Σύνολο απαντήσεων	110	0	15
Ποσοστό	88%	0%	12%

ΓΡΑΦΗΜΑ B16: Ο ΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΝΟΜΙΜΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ.

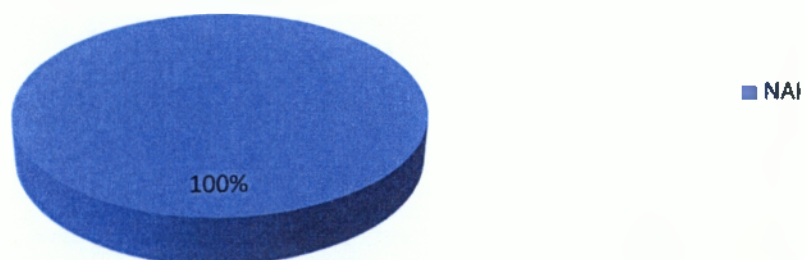
B17 Διάθεση για δωρεάν εκμάθηση Ελληνικής γλώσσας.

Όλοι οι ερωτώμενοι μετανάστες επιθυμούν να παρακολουθήσουν δωρεάν πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας.

Πίνακας: B17

ΕΡΩΤΗΣΗ B17	ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΓΙΑ ΔΩΡΕΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Σύνολο απαντήσεων	125	0
Ποσοστό	100%	0%

ΓΡΑΦΗΜΑ Β 17: ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ ΓΙΑ ΔΩΡΕΑΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

3.3 Παρουσίαση ερωτηματολογίου για υπαλλήλους.

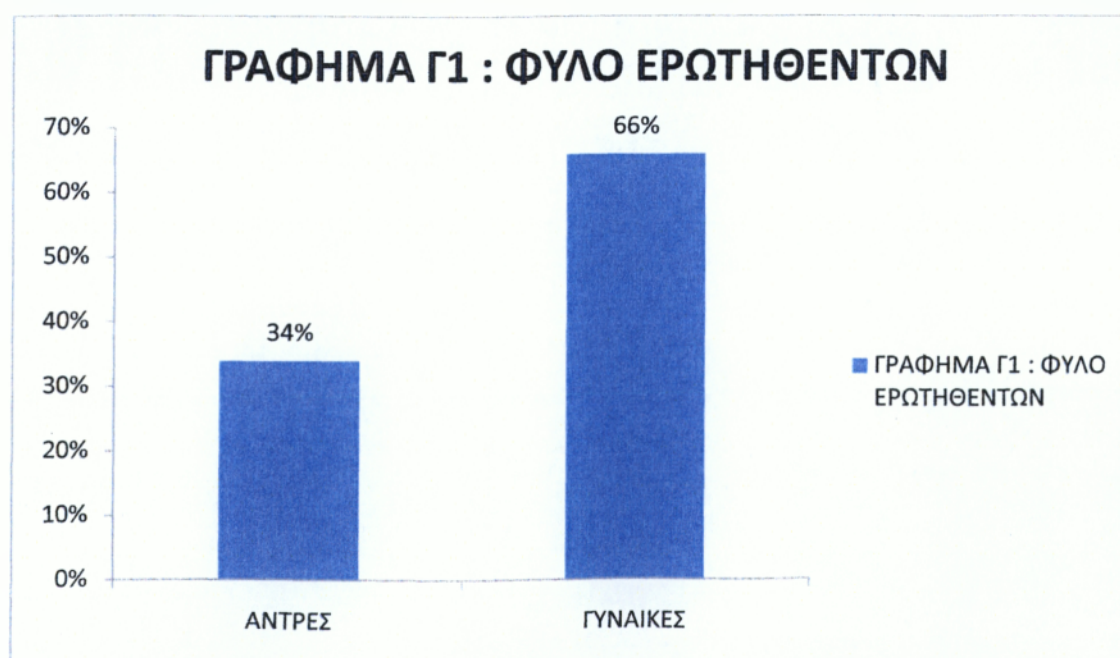
Το Ερωτηματολόγιο για υπαλλήλους έχει σκοπό να αναδείξει τα προβλήματα που διαμορφώνονται κατά την εξυπηρέτηση του αλλοδαπού προσωπικού, τις απόψεις, -ως ένα βαθμό-, των υπαλλήλων για τους μετανάστες, αλλά και να δημιουργήσει ένα κλίμα αυτοαξιολόγησης ως δρώντα υποκείμενα της διοικητικής μηχανής.

Γ1 Φύλο

Το 66% των ερωτηθέντων είναι γυναίκες και το 34% άντρες.

Πίνακας:Γ1

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ1	ΦΥΛΟ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ	
	Άντρες	Γυναίκες
Σύνολο απαντήσεων	20	40
Ποσοστό	34%	66%

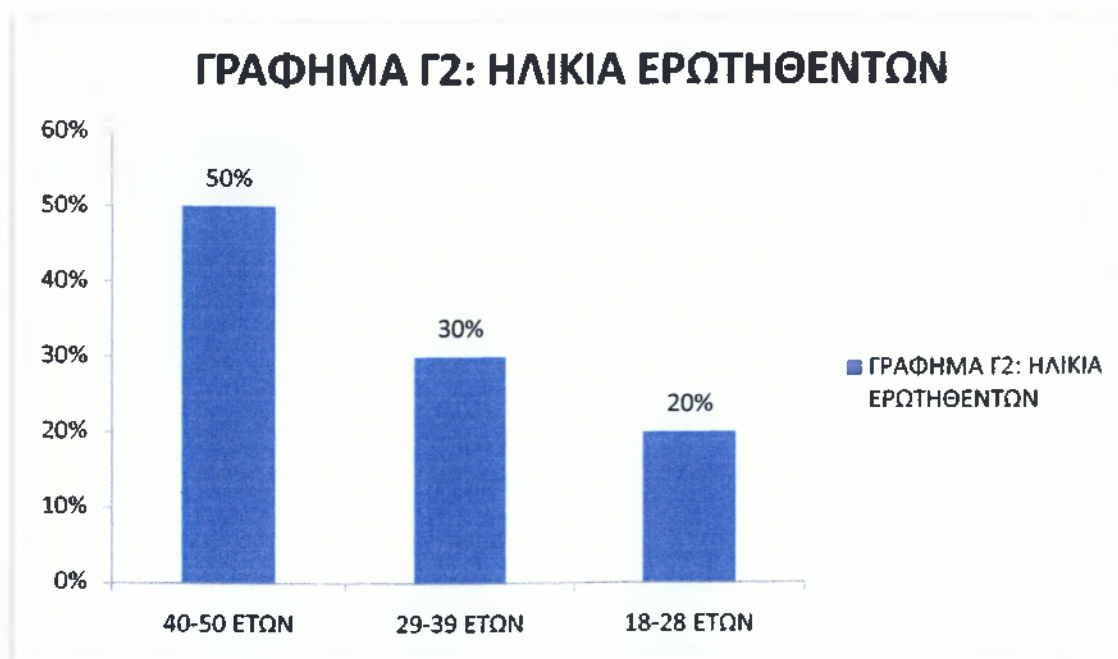

Γ2 Ηλικία.

Το 55% των ερωτηθέντων ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 40-50, 30% στην ηλικιακή ομάδα 29-39, και το υπόλοιπο 20% είναι μεταξύ 18-28 ετών.

Πίνακας:Γ2

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ2	ΗΛΙΚΙΑ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ		
	18-28	29-39	40-50
Σύνολο απαντήσεων	12	18	30
Ποσοστό	20%	30%	50%

Γ4 Επίπεδο εκπαίδευσης.

43% των υπαλλήλων είναι απόφοιτοι Λυκείου. Ισάριθμο ποσοστό κατέχουν και οι απόφοιτοι ΑΕΙ ενώ 12% απ' αυτούς είναι και κάτοχοι μεταπτυχιακού.

Πίνακας:Γ4

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ4	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ		
	Β'ΘΜΙΑ	ΑΕΙ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
Σύνολο απαντήσεων	26	26	8
Ποσοστό	43%	43%	14%

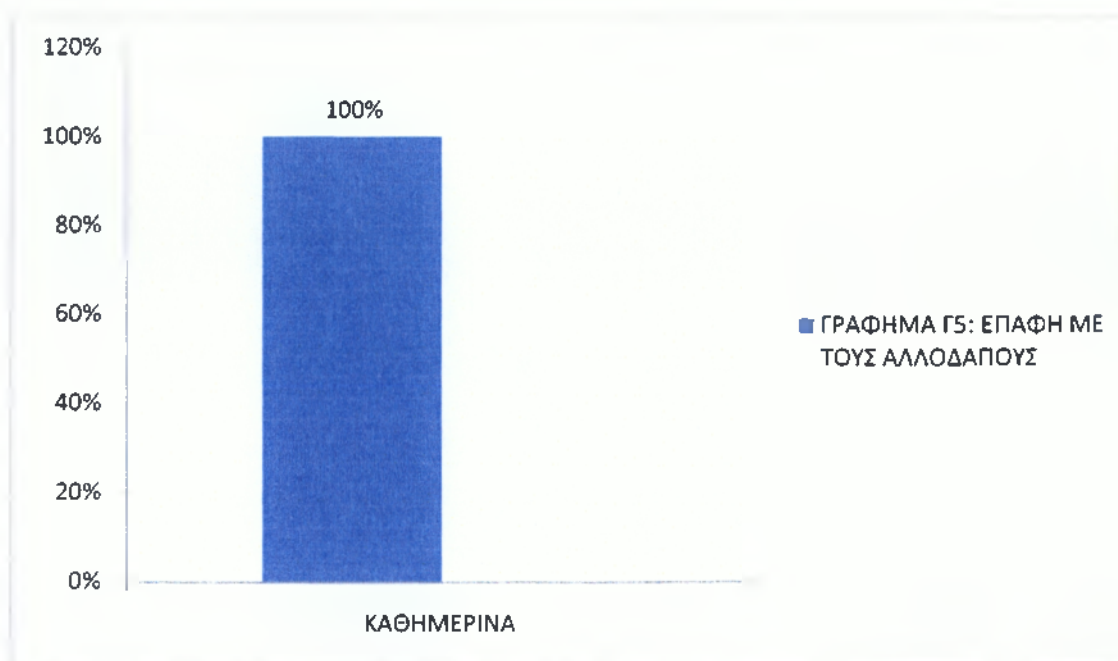

Γ5 Επαφή με αλλοδαπούς.

Στην σχετική ερώτηση όλοι οι υπάλληλοι απάντησαν πως η εργασιακή επαφή με τους αλλοδαπούς είναι σε καθημερινή βάση ενώ κανείς δεν επέλεξε την απάντηση που όρισε ως εβδομαδιαία την επαφή με τους αλλοδαπούς.

Πίνακας: Γ5

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ5	ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ	
	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Σύνολο απαντήσεων	0	60
Ποσοστό	0%	100%

Γ6 Ανταπόκριση υπηρεσιών.

58% των ερωτηθέντων στην ερώτηση για το πόσο οι ίδιοι ανταποκρίνονται στις ανάγκες της υπηρεσίας απάντησαν πολύ καλά και 42% καλά αποκλείοντας τις απαντήσεις μέτρια, ανεπαρκής.

Πίνακας: Γ6

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ6	ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
	ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
Σύνολο απαντήσεων	0	0	25	35
Ποσοστό	0%	0%	42%	58%

Γ7(i) ΑΙΤΙΕΣ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

Γ7(ii) ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Στην ερώτηση αυτή τέθηκε ένα διπλό θέμα : ποιες είναι οι αιτίες δυσλειτουργίας των υπηρεσιών όπου το 66% απάντησαν πως η έλλειψη προσωπικού είναι η κυριότερη αιτία και το 34% επέλεξε την έλλειψη εκπαίδευσης και υποδομής, ενώ κανείς δεν θεώρησε τις έλλειψης στην υποδομή ως κύριο λόγο δυσλειτουργίας των υπηρεσιών. Στην ερώτηση επέκτασης ποια ιδιαίτερα προβλήματα προκαλούν προβλήματα στην εξυπηρέτηση των μεταναστών 83% απάντησαν η γραφειοκρατία και 17% οι δυσκολίες συνεργασιών. Κανείς δεν επέλεξε τις πιθανές απαντήσεις : έλλειψη ευαισθησίας και έλλειψη ανταπόκρισης προσωπικού.

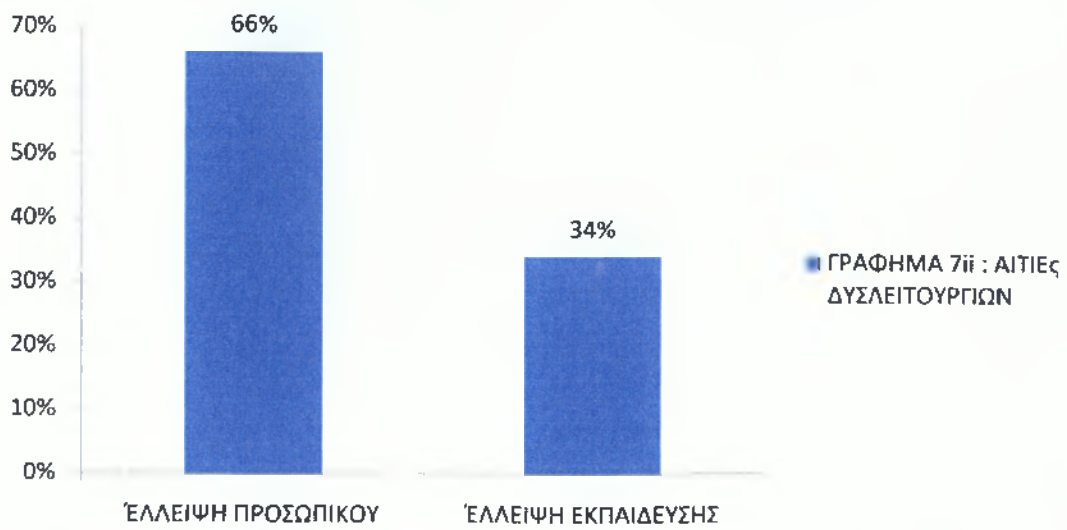
Πίνακας: Γ7 i)

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ7(i)	ΑΙΤΙΕΣ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ		
	ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΕΛΛΕΙΨΗ Η ΥΠΟΔΟΧΗΣ
Σύνολο απαντήσεων	40	20	0
Ποσοστό	66%	34%	0%

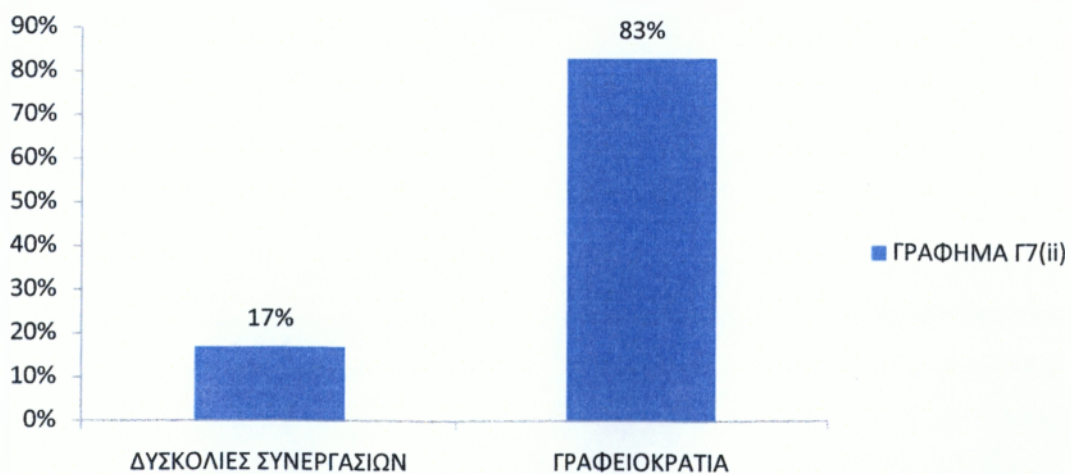
Πίνακας:Γ7 ii)

ΕΡΩΤΗΣΗΓ7(ii)	ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ			
	ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ	ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ	ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Σύνολο απαντήσεων	10	0	50	0
Ποσοστό	17%	0%	83%	0%

ΓΡΑΦΗΜΑ 7i: ΑΙΤΙΕΣ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

ΓΡΑΦΗΜΑ Γ7(ii) ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Γ8 Προβλήματα μεταναστών.

Αναφορικά με το ποια προβλήματα μεταναστών θεωρούν ως πιο σημαντικά οι ερωτώμενοι, 43% απαντά η δυσκολία στην επαφή, αντίστοιχο ποσοστό θεωρεί την περιορισμένη πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες, ενώ 24% απαντά η έλλειψη πληροφοριών. Δεν επιλέχθηκαν οι απαντήσεις που αφορούν την γλωσσική επικοινωνία, τις πολιτιστικές διαφορές.

Πίνακας: Γ8

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ8	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ				
	ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝ.	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ	ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΦΗ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
Αριθμός απαντήσεων	0	0	26	26	8
Ποσοστό	0%	0%	43%	43%	14%

Γ9 Συμπεριφορά μεταναστών.

Όλοι οι ερωτώμενοι υπάλληλοι θεωρούν ότι η εθνικότητα επηρεάζει καθοριστικά την συμπεριφορά των μεταναστών κατά την επαφή τους με τις υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ δεν θεωρούν ότι η φυλή, το θρήσκευμα ή το φύλο επιδρά επάνω σε αυτή.

Πίνακας: Γ9

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ9	ΠΟΙΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ.		
	ΦΥΛΗ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ	ΦΥΛΟ
Σύνολο απαντήσεων	0	60	0
Ποσοστό	0%	100%	0%

Γ10 Συνθήκες διαβίωσης.

Υπήρξε απόλυτη πλειοψηφία 100% στην επιλογή της απάντησης ΜΕΤΡΙΑ στην ερώτηση πως οι ερωτώμενοι υπάλληλοι κρίνουν τις συνθήκες διαβίωσης των μεταναστών στη χώρα μας. Απέρριψαν τις απαντήσεις καλή, πολύ καλή αλλά και κακή.

Πίνακας: Γ10

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ10	ΠΩΣ ΚΡΙΝΕΤΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ			
	ΚΑΛΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
Σύνολο απαντήσεων	0	60	0	0
Ποσοστό	0%	100%	0%	0%

Γ11 Μελλοντικά σχέδια των μεταναστών.

66% Των ερωτώμενων υπαλλήλων θεωρούν πως στα μελλοντικά σχέδια των μεταναστών την πρώτη θέση καταλαμβάνει η επιστροφή στην πατρίδα τους ενώ το 34% θεωρούν ότι κύριος στόχος τους είναι η παραμονή στη χώρα, ενώ κανείς δεν επέλεξε την πιθανότητα μετακίνηση τους σε κάποια άλλη χώρα.

Πίνακας: Γ11

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ11	ΠΟΙΑ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ		
	ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ	ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΣΕ ΑΛΛΗ ΧΩΡΑ
Σύνολο απαντήσεων	20	40	0
Ποσοστό	34%	66%	0%

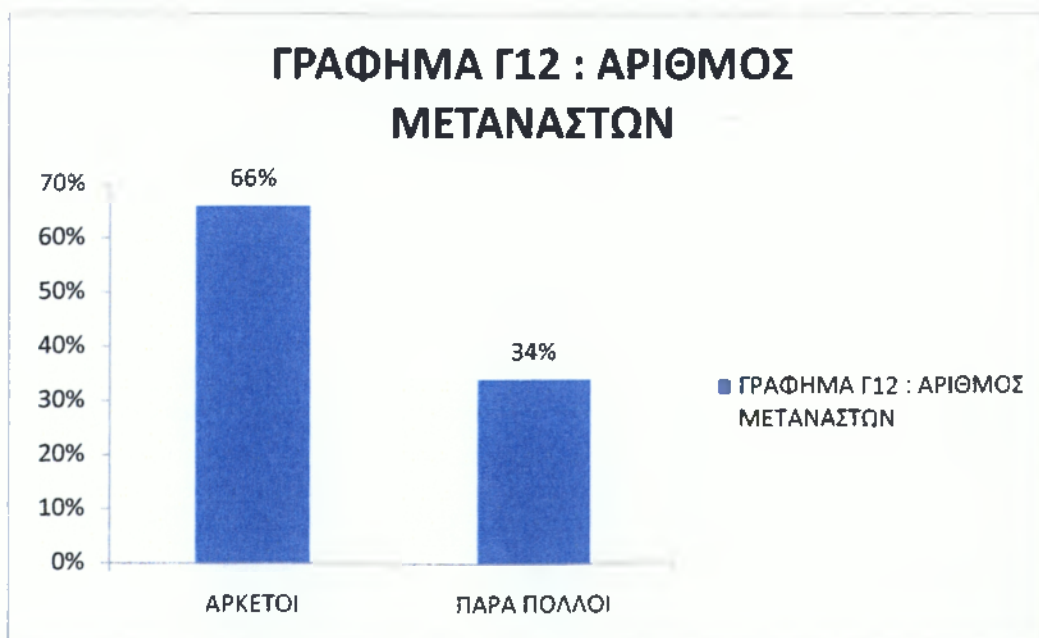

Γ 12 Αριθμός μεταναστών.

Οι ερωτώμενοι υπάλληλοι δεν θεωρούν τον αριθμό των μεταναστών στη χώρα μας λίγο, 66% των ερωτώμενων θεωρούν ότι είναι αρκετοί και 34% πάρα πολλοί.

Πίνακας:Γ12

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ12	ΠΩΣ ΚΡΙΝΕΤΕ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΠΟΥ ΖΟΥΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ		
	ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΟΙ	ΑΡΚΕΤΟΙ	ΛΙΓΟΙ
Σύνολο απαντήσεων	20	40	0
Ποσοστό	34%	66%	0%

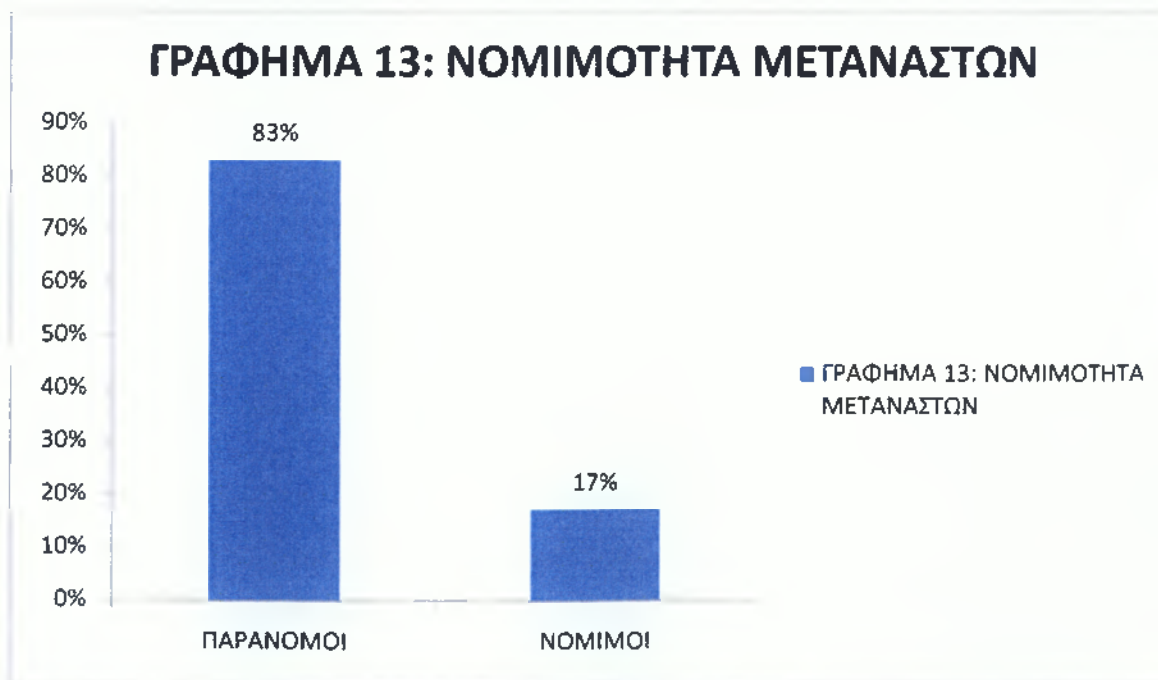

Γ13 Νομιμότητα μεταναστών.

Ένα εξαιρετικά μεγάλο ποσοστό, συγκεκριμένα 83% θεωρούν πως οι περισσότεροι μετανάστες είναι παράνομοι και 17% νόμιμοι στη χώρα μας.

Πίνακας:Γ13

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ13	ΕΙΝΑΙ ΝΟΜΙΜΟΙ Η ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ	
	ΝΟΜΙΜΟΙ	ΠΑΡΑΝΟΜΟΙ
Σύνολο απαντήσεων	10	50
Ποσοστό	17%	83%

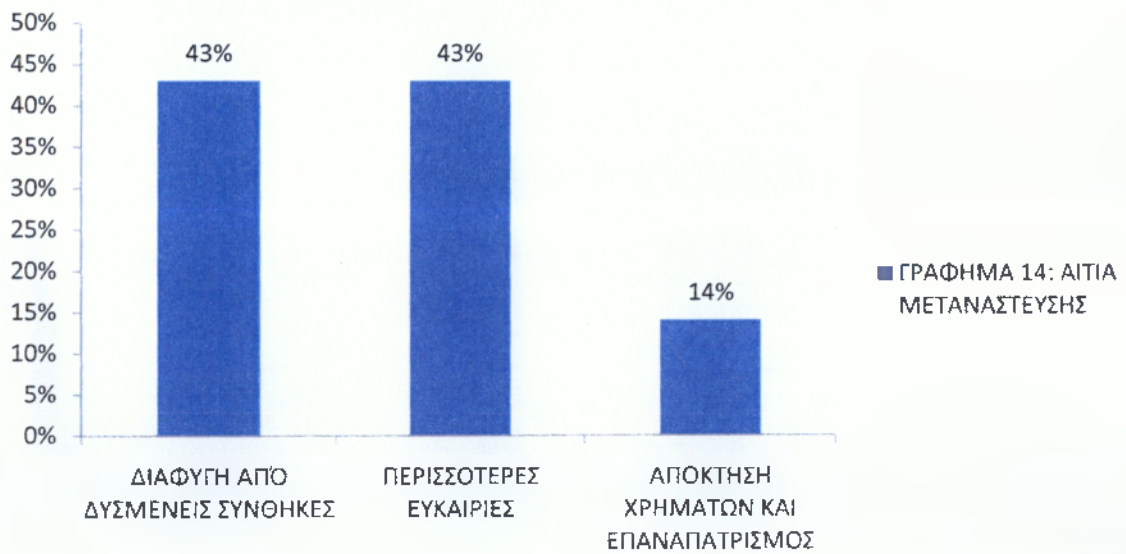
Γ14 ΑΙΤΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Αναφορικά με τα αίτια που ωθούν τους μετανάστες να εγκαταλείψουν τις γενέθλιες χώρες τους, 43% των ερωτώμενων υπαλλήλων θεωρούν ότι οι μετανάστες έρχονται στην χώρα μας προκειμένου να διαφύγουν από δυσμενείς συνθήκες, 43% επίσης θεωρεί ότι ο λόγος που οι μετανάστες εγκαταλείπουν τις πατρίδες τους είναι η επιθυμία να βρουν καλύτερες και περισσότερες ευκαιρίες για μια νέα ζωή ενώ 14% θεωρούν πως σημαντικότερος λόγος μετανάστευσης είναι η απόκτηση χρημάτων και τελικά ο επαναπατρισμός. Ως απαντήσεις που δεν επιλέχθηκαν υπήρχε η επιθυμία για επανασύνδεση της οικογένειας, η επαφή με νέους τόπους, η απόκτηση νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων και τέλος η αξιοποίηση των ήδη υπάρχουσών επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Πίνακας: Γ14

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ14	ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ	
	Σύνολο απαντήσεων	Ποσοστά
Επανασυνδέσεις οικογένειας	0	0%
Διαφυγή από δυσμενείς συνθήκες	26	43%
Περισσότερες ευκαιρίες	26	43%
Επαφή με νέους τόπους	0	0%
Νέες επαγγελματικές δραστηριότητες	0	0%
Αξιοποίηση επαγγελματικών δεξιοτήτων	0	0%
Απόκτηση χρημάτων και επαναπατρισμού	8	14%

ΓΡΑΦΗΜΑ 14: ΑΙΤΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Γ15 Τα σημερινά προβλήματα της Ελλάδας.

Η Ερώτηση είχε σκοπό να αξιολογηθούν μερικά προβλήματα που ταλανίζουν την Ελληνική Κοινωνία. Έτσι το 100% θεωρεί πολύ προβληματικό το ζήτημα της ανεπάρκειας στην υγεία, της αύξησης της εγκληματικότητας, της ανεργίας και της παρουσίας αλλοδαπών. 83% θεωρεί ως πολύ προβληματικό το θέμα της μόλυνσης του περιβάλλοντος για το οποίο 17% είναι αδιάφορο. Τέλος 66% θεωρεί αδιάφορο το πρόβλημα της αβεβαιότητας των σχέσεων με άλλα κράτη ενώ 34% θεωρεί οι ίδιοι ζήτημα πολύ προβληματικό.

Πίνακας:Γ15

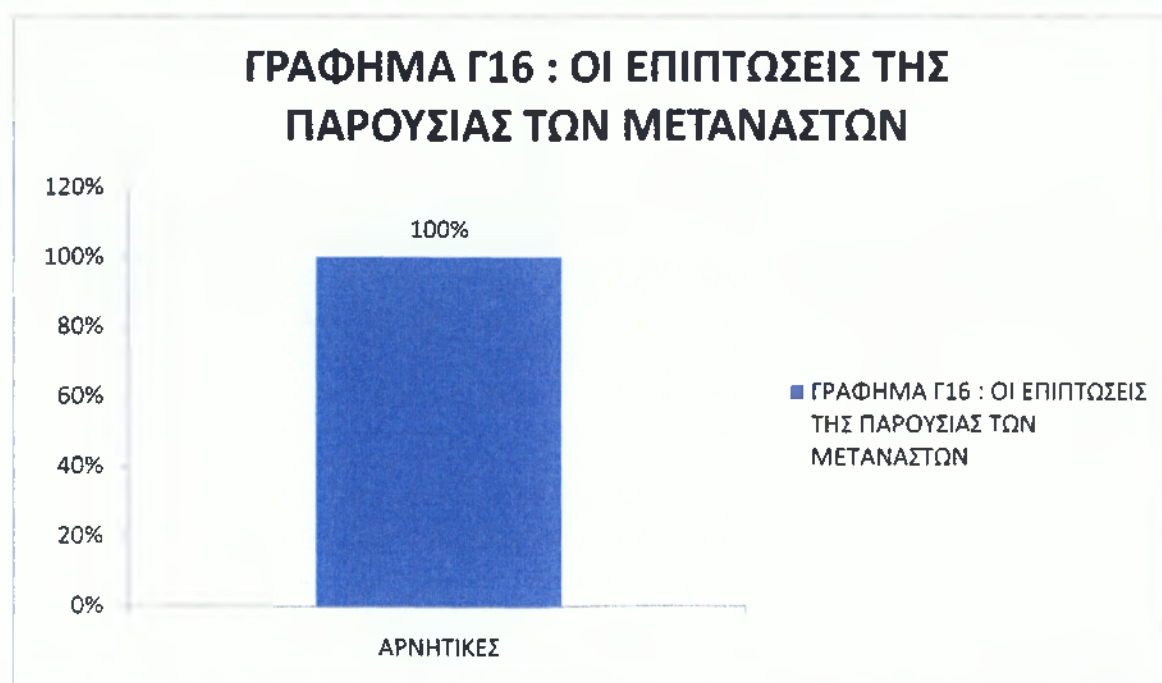
ΕΡΩΤΗΣΗ Γ15	ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ		
	ΠΟΛΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟ	ΑΔΙΑΦΟΡΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟ
Ανεπάρκεια στην υγεία	100%(60άτομα)	0%	0%
Αύξηση της εγκληματικότητας	100%(60άτομα)	0%	0%
Ανεργία	100%(60 άτομα)	0%	0%
Παρουσίας αλλοδαπών	100%(60άτομα)	0%	0%
Μόλυνση περιβάλλοντος	83%(50άτομα)	17%(10άτομα)	0%
Αβεβαιότητα σχέσεων με άλλα κράτη.	34%(20άτομα)	66% (40άτομα)	0%

Γ16 Οι επιπτώσεις της παρουσίας των μεταναστών.

Όλοι οι ερωτώμενοι υπάλληλοι θεωρούν πως οι επιπτώσεις της παρουσίας των μεταναστών στη χώρα μας είναι αρνητικές.

Πίνακας: Γ16

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ16	ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ	
	ΘΕΤΙΚΕΣ	ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ
Σύνολο απαντήσεων	0	60
Ποσοστό	0%	100%

Γ17 Βαθμός συμπάθειας προς μετανάστες διάφορων Εθνικοτήτων.

Προσπαθώντας να αξιολογηθεί το αν οι ερωτώμενοι υπάλληλοι συμπαθούν ή όχι τους μετανάστες και αν ΝΑΙ, αν αυτό σχετίζεται με την εθνικότητα τους, διαπιστώθηκε ότι πιο συμπαθείς είναι οι μετανάστες που προέρχονται από την ΕΕ (83%), λιγότερο συμπαθείς φαίνεται να είναι οι μετανάστες από την ανατολική Ευρώπη, ενώ οι υπόλοιποι μετανάστες αντιμετωπίζονται με αδιαφορία.

Πίνακας: Γ17

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ17	ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΩΝ		
	ΛΙΓΟΤΕΡΟ	ΑΔΙΑΦΟΡΟ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ
ΧΩΡΑ			
Ευρώπη (ΕΕ)	8,5%	8,5%	83%
Β. Αμερική	-	50%	50%
Ν. Αμερική	-	66%	34%
Βαλκάνια	50%	33%	17%
Αν. Ευρώπη	83%	17%	-
Αφρική	50%	34%	17%
Ασία	17%	83%	-
Ανατολή-Αραβικές Χώρες	17%	66%	17%

Γ18 Σημαντικές αξίες για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας.

Προσπαθώντας να αξιολογήσουμε το ποιες αξίες θεωρούνται πιο σημαντικές για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας παρατηρούμε πως όλες οι προτεινόμενες αξίες σημειώνουν υψηλά ποσοστά αλλά το σύνολο των ερωτώμενων συγκεντρώνουν η προστασία του περιβάλλοντος, η προάσπιση των προσωπικών ελευθεριών, η εθνική άμυνα, και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Πίνακας: Γ18

ΕΠΙΣΤΑΣΗ Γ18 ΑΞΙΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ			
Α	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	ΑΑΔΙΑΦΟΡΗ	ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ
προστασία περιβάλλοντος	-	-	100%
προάσπιση προσωπικών ελευθεριών	-	-	100%
εθνική άμυνα	-	-	100%
προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων	-	-	100%
ισότητα φύλων	-	17%	83%
επιπολέμηση ρατσισμού	8,5%	-	91,5%
επισκευτικές πεποιθήσεις	-	34%	66%
εθνική αλληλεγγύη	-	17%	83%
επίλυση πολιτιστικής ιδιαιτερότητας	-	17%	83%

Γ19 Πληροφορίες για την έκδοση αδειών παραμονής.

Σε μια κρίσιμη ερώτηση για το πώς οι ίδιοι οι υπάλληλοι κρίνουν τον τρόπο λήψης των πληροφοριών σχετικά με την άδεια παραμονής των μεταναστών από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους 58% θεωρούν ότι είναι ελλείψεις, 8,5% πιστεύουν πως καλά θα ήταν να υπάρχει κάποιος διερμηνέας ώστε να βοηθά τους μετανάστες στην καλύτερη αντίληψη του τι ζητείται κάθε φορά, 25% θεωρούν ότι θα έπρεπε να περιέχουν πληροφοριακά φυλλάδια στη γλώσσα του μετανάστη ενώ 8,5% επιλέγει την απάντηση όχι. Κανείς ωστόσο δεν θεωρεί ότι οι πληροφορίες είναι επαρκείς.

Πίνακας: Γ19

ΕΡΩΤΗΣΗ 19

ΠΩΣ ΚΡΙΝΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Επαρκείς	0	100%
Ελλιπείς	58%	0
Δεν ξέρω	8,5%	0
Παρουσία διερμηνέων	8,5%	0
Φυλλάδια στην γλώσσα των μεταναστών	25%	0

Γ20 Μακροπρόθεσμη πολιτική στην Ελλάδα ως προς τους μετανάστες.

83% των ερωτώμενων υπαλλήλων θεωρούν πως μακροπρόθεσμα η Ελληνική πολιτική στάση αναφορικά με την διαχείριση του θέματος των μεταναστών θα έπρεπε να προσανατολιστεί στην παραμονή ενός λελογισμένου αριθμού μεταναστών στη χώρα ενώ το 17% θεωρούν πως θα έπρεπε να υπάρχει ένας σταθερός ρυθμός εισροής μεταναστών στην Ελλάδα. Κανείς δεν επέλεξε τις απαντήσεις να επιτρέπεται η είσοδος σε εργαζόμενους και να επιτρέπεται η είσοδος αποκλειστικά σε μετανάστες και πρόσφυγες από την ΕΕ.

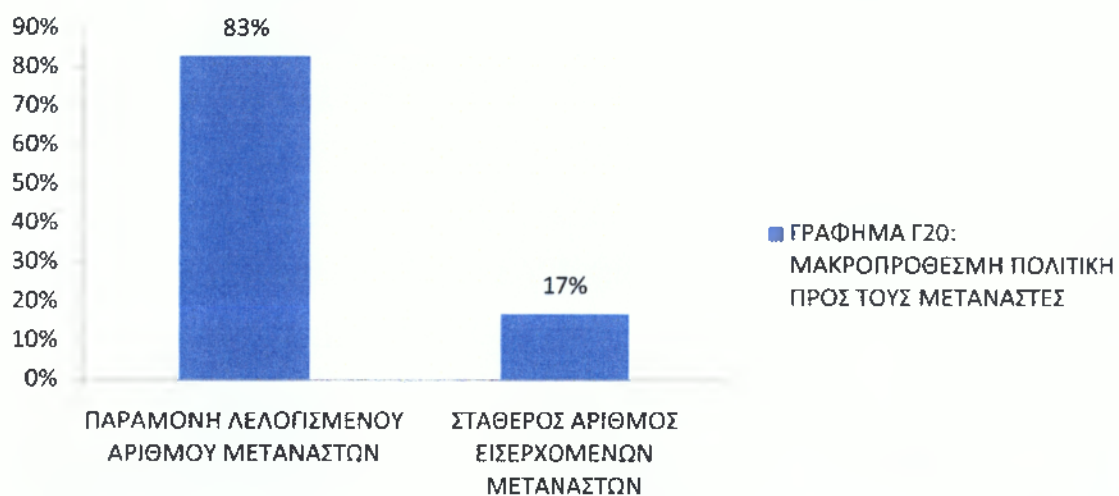
Πίνακας: Γ20

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ20

ΠΟΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΝΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Είσοδος σε εργαζομένους	0%	0
Είσοδος αποκλειστικά σε μετανάστες από την ΕΕ	0%	0
Παραμονή λελογισμένου αριθμού μεταναστών	83%	50
Σταθερός αριθμός εισερχόμενων μεταναστών	17%	10

ΓΡΑΦΗΜΑ Γ20: ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Γ21 Δράση της Ελλάδας ως προς τους ήδη ευρισκόμενους μετανάστες στην χώρα.

Οι ερωτώμενοι μετανάστες καλούνται να απαντήσουν στο ποια δράση πρέπει να αναλάβει η χώρα μας σε σχέση με τους ήδη ευρισκόμενους στην Ελλάδα μετανάστες, 58% θεωρεί πως σωστή πολιτική θα ήταν ο εντοπισμός και η απέλαση παράνομων, 33% να επαναληφθεί η διαδικασία νομιμοποίησης, 4,5% να ανανεωθούν οι άδειες παραμονής και να παραμείνει το καθεστώς παρανομίας για τους υπόλοιπους και 4,5% επίσης, επιλέγουν την άποψη να μη γίνει καμία ενέργεια για όσους έχουν εισέλθει στη χώρα αλλά να ενταθούν οι συνοριακοί έλεγχοι για να μη εισαχθούν νέοι μετανάστες.

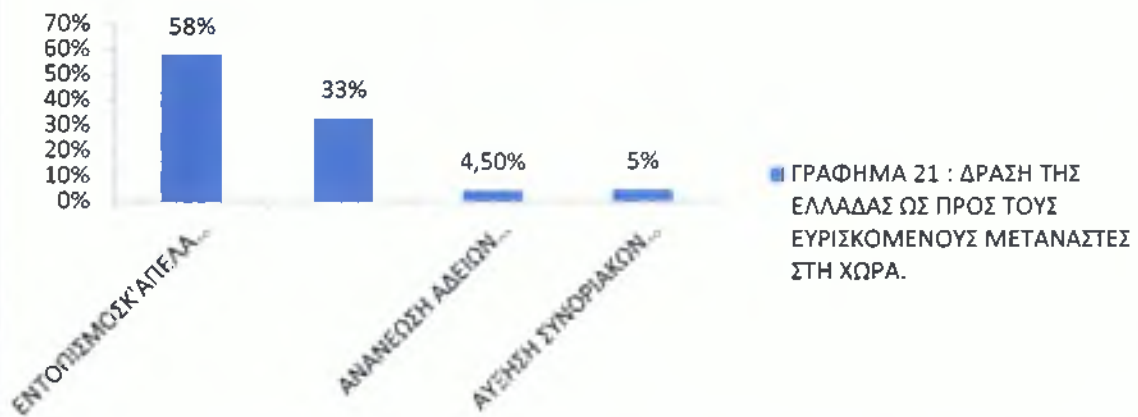
Πίνακας: Γ21

ΕΡΩΤΗΣΗ 21

ΠΟΙΑ ΟΙ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ
ΗΔΗ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ.

	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
⇒ Επανάληψη διαδικασίας νομιμοποίησης	33%	20
⇒ Εντοπισμός και Απέλαση παρανόμων	58%	35
⇒ Ανανέωση αδειών και καθεστώς παρανομίας για τους υπόλοιπους	4,5%	2
⇒ Αύξηση συνοριακών ελέγχων για τη μη εισαγωγή νέων μεταναστών και καμιά ενέργεια όσους βρίσκονται εδώ.	5%	3

ΓΡΑΦΗΜΑ 21 : ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ.

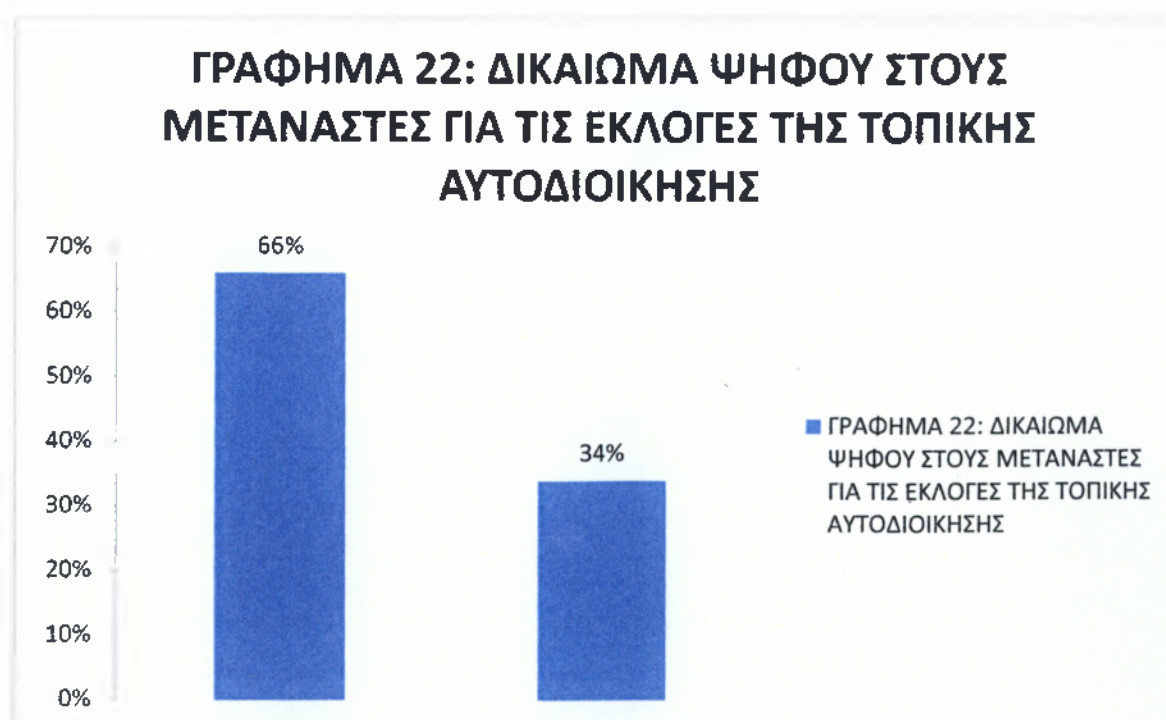

Γ22 Δικαίωμα ψήφου στους μετανάστες για τις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

66% των ερωτώμενων υπαλλήλων σχετικά με το αν θα έπρεπε να παραχωρηθεί δικαίωμα ψήφου στους μετανάστες για τις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δίνουν αρνητική απάντηση ενώ 34% δίνουν θετική απάντηση.

Πίνακας:Γ22

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ22	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Σύνολο απαντήσεων	20	40
Ποσοστά	34%	66%

Γ23 Αιτήματα των μεταναστών για ενημέρωση.

Σχετικά με το για ποια ζητήματα επιθυμούν να ενημερωθούν οι μετανάστες το 58% των ερωτώμενων υπαλλήλων απαντούν για τη διαδικασία νομιμοποίησης ενώ μετά τα ποσοστά μοιράζονται σχεδόν ισότιμα και σίγουρα οριακά ανάμεσα στα αιτήματα για τη διαδικασία της Ελληνικής ιθαγένειας, τη διαδικασία συνένωσης οικογένειας, ενημέρωση για ιατρική περίθαλψη, για επιδόματα, για ασφαλιστικά ζητήματα αλλά δεν απευθύνονται στους υπαλλήλους των ΟΤΑ για ενημέρωση σχετικά με θέματα εκπαίδευσης.

Πίνακας: Γ23

ΕΡΩΤΗΣΗ 23

ΒΑΣΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

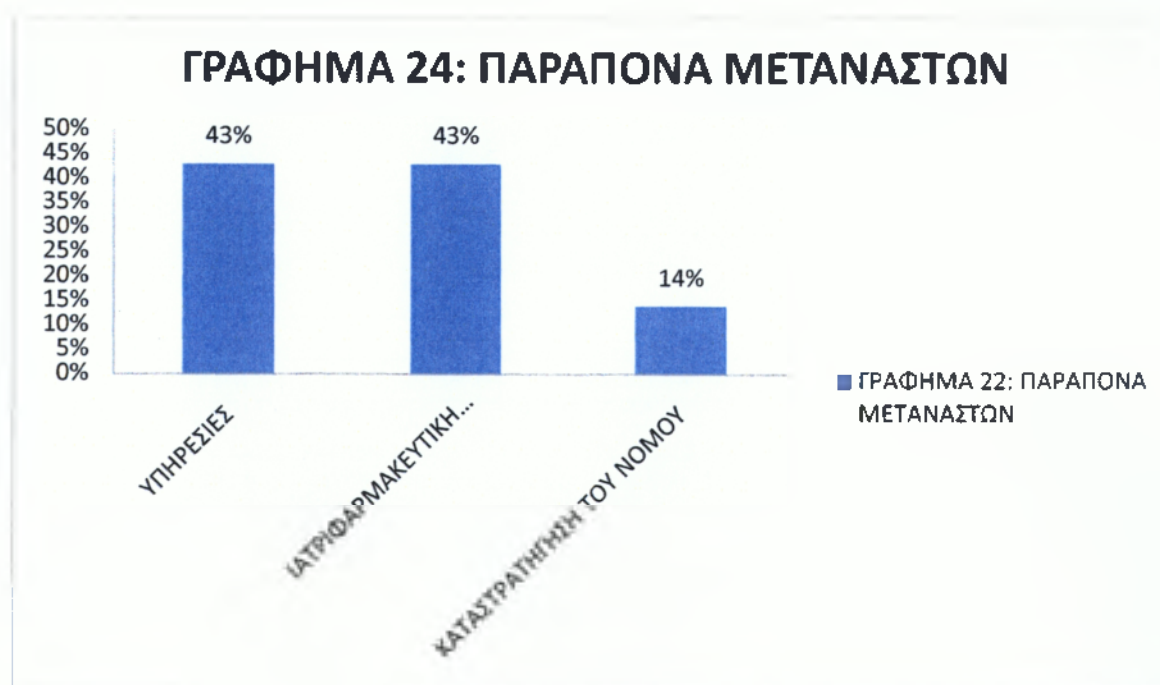
	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Διαδικασίας νομιμοποίησης	58%	35
Διαδικασίας Ελληνικής ιθαγένειας	8,5%	5
Διαδικασία συνένωσης οικογένειας	8%	5
Ενημέρωση για ιατρική περίθαλψη.	6,5%	4
Ενημέρωση για επιδόματα	8%	5
Ενημέρωση για εκπαίδευση.	0%	0
Ενημέρωση για ασφαλιστικά .	11%	6

Γ24 Παράπονα μεταναστών.

Αναφορικά με ποια παράπονα εκδηλώνουν οι μετανάστες στις υπηρεσίες στις οποίες απευθύνονται, οι ερωτώμενοι υπάλληλοι σε ποσοστό 43% απαντούν πως οι μετανάστες έχουν προβλήματα με τον τρόπο λειτουργίας της διοικητικής μηχανής σε ότι τους αφορά, 14% για καταστρατήγηση του νόμου και 43% για ιατροφαρμακευτική φροντίδα, ενώ οι υπάλληλοι δε γίνονται αποδέκτες για ζητήματα εκπαίδευσης.

Πίνακας: Γ24

ΕΡΩΤΗΣΗ 24	ΠΟΙΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΕΚΔΗΛΩΝΟΥΝ ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	
	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Για υπηρεσίες	43%	26
Καταστρατήγηση του Νομού	14%	8
Ιατροφαρμακευτική φροντίδα	43%	26
Ζητήματα εκπαίδευσης.	0%	0

Γ25 Τομείς βελτίωσης προβλημάτων.

Ως γνώστες των προβλημάτων που διαμορφώνονται κατά την εξυπηρέτηση των μεταναστών και ταλανίζουν τόσο τους υπαλλήλους όσο και τους αλλοδαπούς, οι ερωτώμενοι πιστεύουν σε ποσοστό 83% Πως η καλύτερη οργάνωση είναι ο τομέας αιχμής που χρήζει βελτίωσης και ακολουθεί η πλησιέστερη ενημέρωση με ποσοστό 8% και 5% απαντούν πως πρέπει να βελτιωθεί ο τομέας φιλελευθεροποίησης του νομικού πλαισίου. Ωστόσο κανείς δεν θεωρεί πως η επικοινωνία είναι τομέας βελτίωσης.

Πίνακας: Γ25

ΕΡΩΤΗΣΗ 25

ΠΟΙΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ.

	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΣΥΝΟΛΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Πληρέστερη ενημέρωση.	10%	6
Βελτίωση επικοινωνίας.	0%	0
Φιλελευθεροποίηση νομικού πλαισίου	7%	4
Καλύτερη οργάνωση υπηρεσιών.	83%	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ένας μεγάλος αριθμός μεταναστών από διάφορες χώρες και ηπείρους κατοικεί στο Βορειοανατολικό τμήμα της Αττικής. Άνθρωποι που στην πλειονότητα τους ήρθαν στη χώρα μας αναζητώντας ένα καλύτερο αύριο, απορροφήθηκαν σε εργασίες που αφορούν κυρίως την οικοδομική και γεωργική δραστηριότητα για τους άντρες, και τον τομέα καθαριότητας για τις γυναίκες.

Αν και ο συγχρωτισμός τους με τους ντόπιους χαρακτηρίζεται από τους μετανάστες ως ικανοποιητικός, ωστόσο η προσαρμογή τους στην Ελληνική Κοινωνία υπήρξε δύσκολη. Οι δυσκολίες αυτές σε ένα μεγάλο βαθμό οφείλονται και στην αναγκαία επαφή που είχαν με τις σχετικές με τους μετανάστες διοικητικές υπηρεσίες.

Αν και οι ίδιοι δεν θεωρούν, -στην πλειοψηφία τους,-πως αντιμετωπίζονται με καχυποψία από τους υπαλλήλους, ωστόσο δεν μένουν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από το βαθμό εξυπηρέτησης και θα επιθυμούσαν μεγαλύτερη συμβουλή του Δήμου στα θέματα, -πρωτίστως-, της άδειας παραμονής και -δευτερευόντως-σε θέματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης .

Οι άδειες παραμονής αλλά και ο χρόνος απόκτησης της Ελληνικής ιθαγένειας είναι δυο φλέγοντα ζητήματα για τους μετανάστες καθώς και η επιθυμία για καλύτερη γνώση της Ελληνικής γλώσσας, και είναι ολοφάνερο πως θα προτιμούσαν, στο μέτρο που η περίπλοκη γραφειοκρατική και νομοθετική Ελληνική πραγματικότητα το επιτρέπει οι δημοτικές αρχές και υπηρεσίες, να έχουν περισσότερες αρμοδιότητες και να παίρνουν περισσότερες πρωτοβουλίες ώστε να ομαλοποιείται όχι μόνο η ένταξη αλλά και η ζωή των μεταναστών στην ευρύτερη αλλά κυρίως στην τοπική κοινωνία.

Αναφορικά με τους υπαλλήλους των ΟΤΑ που έχουν καθημερινή συναλλαγή με τον αλλοδαπό πληθυσμό κατ' αρχήν εντοπίζουν τα προβλήματα αναφορικά με την εξυπηρέτηση των μεταναστών στην γραφειοκρατική δομή των υπηρεσιών, αλλά και στην έλλειψη όχι μόνο προσωπικού αλλά κυρίως κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού .

Αυτά τα καυτά ζητήματα που ταλανίζουν υπαλλήλους και πολίτες αλλοδαπούς και μη, σε συνδυασμό με τις δυσκολίες κατά την επαφή που δημιουργούν το μη ικανοποιητικό επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας και γραφής, οι ελλιπείς πληροφορίες των εξυπηρετούμενων καθώς και οι διαφοροποιήσεις που

παρουσιάζονται στην συμπεριφορά των μεταναστών προς τους υπαλλήλους, ανάλογα με την εθνικότητα τους, όπως τουλάχιστον επισημαίνουν οι ίδιοι οι υπάλληλοι, δημιουργούν μια κατάσταση πειστική και προβληματική.

Και οι ερωτώμενοι υπάλληλοι δείχνουν να συμφωνούν πως το φλέγον θέμα των αλλοδαπών αποτελεί η άδεια παραμονής, και πιστεύουν πως η καλύτερη οργάνωση των υπηρεσιών θα προϋπόθετε πιο επαρκή πληροφόρηση σχετικά με το ζήτημα, και ως υποβοηθητικές διαδικασίες την ύπαρξη πολύγλωσσων φυλλαδίων ή ακόμα και την παρουσία διερμηνέων για να επιτυγχάνεται ένας ικανοποιητικός βαθμός εξυπηρέτησης προς τους μετανάστες, που δείχνουν στους υπαλλήλους τη δυσφορία τους για τον τρόπο λειτουργίας των Ελληνικών Υπηρεσιών.

Αξιοσημείωτα είναι τα ευρήματα που αφορούν στην εικόνα που έχουν σχηματίσει οι Έλληνες δημοτικοί υπάλληλοι σχετικά με τους μετανάστες.

Μπορεί φυσικά το δείγμα των ερωτώμενων να είναι μικρό όμως είναι εύγλωττο χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι και γενικευμένο.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων θεωρεί πως ο αριθμός των μεταναστών είναι πολύ μεγάλος για την χώρα μας, με αρνητικές συνέπειές για την Ελληνική Κοινωνία .

Η παρουσία μάλιστα των μεταναστών στην Ελλάδα θεωρείται από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες, συγκεντρώνοντας ποσοστά ίσα με αυτά της ανεργίας ή της ανεπάρκειας σε θέματα υγείας. Κατ'επέκταση αυτών των θέσεων έπρεπε το ελληνικό κράτος να εντοπίσει και να απελάσει τους παράνομους μετανάστες και να επαναλάβει τη διαδικασία νομιμοποίησης, ενώ μακροπρόθεσμα θα έπρεπε να στοχεύσει στην παραμονή λελογισμένου αριθμού μεταναστών στην χώρα, οι οποίοι όμως δεν θα πρέπει να αποκτήσουν δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές εκλογές.

Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός πως ενώ ως αξίες σημαντικές για την εύρυθμη λειτουργία της κοινωνίας θεωρούνται –μεταξύ άλλων -, η καταπολέμηση του ρατσισμού και η προάσπιση των ανθρωπίνων ελευθεριών και δικαιωμάτων, σημειώνονται μάλιστα υψηλότερα ποσοστά, ταυτόχρονα διακρίνεται μια υφέρπουσα μη αποδοχή των μεταναστών, από ανθρώπους μάλιστα των οποίων η επαγγελματική, τουλάχιστον, κατάσταση ουδέποτε απειλήθηκε από τους ξένους εργάτες.

4.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ.

Οι Δήμοι σήμερα βαρύνονται με σημαντική ευθύνη στα ζητήματα αλλοδαπών και μετανάστευσης και αυτό γιατί είναι σε επίπεδο τοπικής, κυρίως κοινωνίας, που ο αλλοδαπός βιώνει την καθημερινότητα του, εργάζεται, συντηρεί την οικογένεια του και ανατρέφει τα παιδιά του, δραστηριοποιείται και συνάπτει σχέσεις και δεσμούς με άτομα και συλλογικότητες. Στο επίπεδο αυτό διαμορφώνει κατά πρώτο λόγο τη σχέση του με την Ελληνική Κοινωνία και σε μεγάλο βαθμό εδώ κρίνεται η επιτυχία ή αποτυχία της κοινωνικής του ένταξης.

Είναι επομένως σαφές, ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ο μηχανισμός διεκπεραίωσης διοικητικών καθηκόντων στο πλαίσιο της χορήγησης των αδειών διαμονής και εργασίας, αλλά και ως μηχανισμός κοινωνικής ένταξης των μεταναστών, έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στις προκλήσεις που θέτει η μετανάστευση.

Οι δύο αυτές λειτουργίες πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αλληλοσυμπληρούμενες. Πολιτική ένταξη αλλοδαπών σημαίνει πρώτα απ' όλα τακτοποίηση του καθεστώτος της διαμονής και εργασίας τους, με διαδικασίες λειτουργικές και αποτελεσματικές, που σέβονται τον ενδιαφερόμενο ως διοικούμενο και συναλλασσόμενο με την Ελληνική διοίκηση. Άρα οι Δήμοι εκτός από τις αρμοδιότητες διοικητικής φύσης που τους αναθέτει ο νόμος, δεν πρέπει να αφήνουν να ατροφεί ο ενταξιακός τους ρόλος. Αντίθετα η επιτυχής άσκηση των καθηκόντων αυτών, εξυπηρετεί πρώτα απ' όλα και με τον καλύτερο τρόπο, το στόχο της κοινωνικής ένταξης, καθώς συμβάλλει στην ομαλοποίηση και ορθολογικοποίηση της διαδικασίας έκδοσης των αδειών διαμονής και εργασίας και εδραιώνει με τον τρόπο αυτό σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των αρχών και των ενδιαφερόμενων.

Ο ευρύτερος Νομός Αττικής είναι μια υπερτροφική περιοχή από άποψη πληθυσμού, υποδομών συγκέντρωσης του κράτους και κατ' επέκταση εισροής μεταναστευτικού πληθυσμού.

Η Βορειοανατολική Αττική πιο συγκεκριμένα είναι ένας χώρος πυκνής συγκέντρωσης αλλοδαπών, όπου η παρέμβαση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης απαιτείται να είναι πιο συστηματική, άμεση και με σχέδια δράσης και λύσης των προβλημάτων που προκύπτουν τόσο για τους μετανάστες, όσο και από τους μετανάστες.

Παρατηρούμε ωστόσο παντελή έλλειψη κάποιου προγράμματος που να εκπορεύεται τόσο σε επίπεδο νομαρχίας όσο και σε επίπεδο Δήμων και Κοινοτήτων. Οι τελευταίοι περιορίζονται στις υπηρεσίες αλλοδαπών στις οποίες η πραγματικότητα δεν είναι ενθαρρυντική και σε κάποιες περιοδικές πρωτοβουλίες οι οποίες βρίσκονται ακόμα σε επίπεδο συζήτησης. Τίποτα το άμεσο, τίποτα το συγκεκριμένο, τίποτα το απτό. Με μισερή στελέχωση, χωρίς ιδιαίτερη διάθεση από τους διοικητικούς υπαλλήλους, με ανάθεση των γραφείων αλλοδαπών στα κατά τόπους ΚΕΠ χωρίς ο συγκεκριμένος διοικητικός τόπος να ανήκει στον κύκλο εργασιών των ΚΕΠ παρατηρούμε ότι στο γεωγραφικό χώρο της παρούσας έρευνας τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά η παρέμβαση, είναι ελλιπέστατη, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα καθεστώς ανασφάλειας για τους μετανάστες και ένα καθεστώς δυσφορίας για τους υπαλλήλους, ενώ ο ντόπιος πληθυσμός κινείται μεταξύ αδιαφορίας και δυσμενών συναισθημάτων για τους μετανάστες.

Προφανώς η παρέμβαση απαιτείται και οφείλει να είναι δισυπόστατη, δηλαδή, τόσο σε επίπεδο διοικητικό όσο και σε επίπεδο κοινωνικό.

Σε επίπεδο διοίκησης που οφείλει να είναι πιο λειτουργικό και με σαφή κοινωνικό ενταξιακό προσανατολισμό θα πρέπει :

- Να υπάρχει on line σύνδεση και πρόσβαση σε επιλεγμένα πεδία του ηλεκτρονικού πληροφοριακού συστήματος της Περιφέρειας για έγκαιρη πληροφόρηση σχετικά με την άδεια διαμονής και εργασίας.
- Τήρηση αρχείου αιτήσεων και στοιχείων αλλοδαπών.
- Προοδευτική κατάρτιση ενδεικτικού μητρώου αλλοδαπών.
- Παροχή γενικής ενημέρωσης στο σύνολο των αλλοδαπών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στην Ελλάδα.
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τα προβλήματα που τυχόν αντιμετωπίζουν για το καθεστώς διαμονή τους.
- Ευαισθητοποίηση και συντονισμό των υπηρεσιών των Δήμων ιδίως των κοινωνικών υπηρεσιών στα θέματα αλλοδαπών.
- Παροχή συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών σχετικά με θάματα ένταξης, κοινωνικών υπηρεσιών αλλά και καθημερινής δραστηριότητας.
- Δημιουργία υποδομών και χώρων με σκοπό την δράση, την επικοινωνία και την αλληλογνωριμία, ανάμεσα στο γηγενή πληθυσμό και τους μετανάστες στα πλαίσια της τοπικής κοινωνίας.

- Πρόγραμμα ευαισθητοποίησης μαθητών σε ζητήματα καταπολέμησης ξενοφοβίας, ρατσισμού και μισαλλοδοξίας.

- Δράσεις για την ενεργοποίηση των ίδιων των μεταναστών ώστε μέσω της αυτοοργάνωσης και της συμμετοχής στο κοινωνικό και πολιτικό γίνεσθαι των κοινωνιών υποδοχής, να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και να απελευθερώσουν τα δημιουργικά στοιχεία που διαθέτουν.

- Δράσεις για την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος και την άρση προκαταλήψεων και των αρνητικών στερεοτύπων της Τοπικής κοινωνίας για τους αλλοδαπούς κατοίκους.

Τέτοιες δράσεις περιλαμβάνουν :

1. Γιορτές γειτονιάς
2. Εκδηλώσεις Εθνικών –Τοπικών γεύσεων
3. Λογοτεχνικές εκδηλώσεις
4. Αθλητικές δραστηριότητες

- Λειτουργία Σχολείου διδασκαλίας Ελληνικής γλώσσας για τους αλλοδαπούς.

Δημιουργία Δικτύου Αλληλεγγύης μεταναστών σε συνεργασία με μη κυβερνητικές οργανώσεις που θα προωθούν την εθελοντική βοήθεια και θα ομαλοποιούν τις όποιες αρνητικές στάσεις.

4.3 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τα ερωτηματολόγια της παρούσας έρευνας συμπληρώθηκαν κατά τους μήνες Αύγουστο, Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και σίγουρα πριν τα νέα οικονομικά δεδομένα για την χώρα μας, το σχέδιο "Καλλικράτης" που φαίνεται έτοιμο να μπει σε εφαρμογή και βέβαια πριν το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών που αφορά την απόκτηση Ελληνικής Ιθαγένειας, καθώς και το δικαίωμα του "εκλέγειν" και "εκλέγεσθαι" από μετανάστες που ζουν νόμιμα στη χώρα κατά τις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τότε και τα ερωτηματολόγια θα είχαν διαμορφωθεί ανάλογα και ίσως να ήταν εφικτή η συνάντηση με Δημάρχους και Κοινοτάρχες της περιοχής, τους οποίους αν και κατ' επανάληψη επιδιώξαμε να συναντήσουμε, ώστε να αποκτήσουμε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και το πώς παρεμβαίνει στο θέμα των μεταναστών, δεν στάθηκε δυνατόν και ίσως αυτό αποτελεί μια εύγλωπτη απόδειξη ενδιαφέροντος και παρεμβάσεων των τοπικών διαχειριστών εξουσίας σχετικά με τη μεταναστευτική πολιτική.

Η μετανάστευση και γενικότερα οι μετακινήσεις πληθυσμών προς αναζήτηση καλύτερων συνθηκών ζωής ή ακόμα και της ίδιας επιβίωσης είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο που ξεκινά ταυτόχρονα με την ύπαρξη των ανθρώπινων κοινωνιών και συνεχίζεται μέχρι τις μέρες μας. Σ' ένα κόσμο που το χαρακτηρίζουν η ανισότητα στην κατανομή πλούτου και πληθυσμού, η μετανάστευση είναι λύση των απελπισμένων. Παράλληλα όλο και περισσότερο γίνεται αποδεκτό πως η μετανάστευση συνεισφέρει στην λύση για σημαντικά προβλήματα των κοινωνιών υποδοχής. Σήμερα στην Ευρωπαϊκή ένωση αναγνωρίζεται ως βασική παράμετρος της λύσης του δημογραφικού προβλήματος, η μετανάστευση. Επίσης, όλο και περισσότερες μελέτες αναγνωρίζουν τη συμβολή των μεταναστών στην οικονομική πρόοδο των χωρών υποδοχής.

Σήμερα μια προοδευτική πολιτική μπορεί να υπηρετεί και πρέπει να υπηρετεί την αρχή ότι η βιώσιμη τοπική ανάπτυξη μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την συμβολή και τη συμμετοχή όλων των πολιτών της τοπικής κοινωνίας. Ένας ισχυρός κοινωνικός ιστός που αποτρέπει τον κοινωνικό αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση οποιασδήποτε μερίδας των πολιτών, δεν μπορεί συνεπώς παρά να αποτελεί στόχο κάθε διοικητικής αρχής που έχει θέση εαυτών στην υπηρεσία του συνόλου της τοπικής κοινωνίας. Η ομαλή κοινωνική ένταξη των μεταναστών στον τόπο που κατοικούν και

εργάζονται επιφέρει πολλαπλά και αμφίδρομα θετικά αποτελέσματα για τους ίδιους και την κοινωνία υποδοχής. Τα θετικά αποτελέσματα της κοινωνικής ένταξης για την κοινωνία υποδοχής δεν εξαντλούνται σε στενή οικονομική συνεισφορά των εργαζομένων αλλοδαπών, αλλά περιλαμβάνουν τόσο την επαφή με τον πολιτιστικό πλούτο που αυτοί κουβαλούν από τις χώρες καταγωγής τους όσο και την εξομάλυνση των δυσλειτουργιών που απορρέουν από την περιθωριοποίηση και τον αποκλεισμό τους από τα κοινωνικά αγαθά.

Είναι πια ευρέως αποδεκτό ότι για να καταστούν αποτελεσματικά οι προϋποθέσεις τους για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, προϋποθέτουν και την πρόσβαση σε πλήρη κοινωνικά, πολιτικά δικαιώματα. Είναι όμως επίσης ευρέως αποδεκτό ότι για την αποτελεσματική προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και την πλήρη πρόσβαση στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα δεν αρκούν μόνο οι απαραίτητες θεσμικές και νομοθετικές ρυθμίσεις αλλά απαιτείται η ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και η ενεργοποίηση της ίδιας της αποκλεισμένης κοινωνικής ομάδας.

Η προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων των μεταναστών με βάση τις αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα μπορεί να περιληφθεί σε τρεις (3) άξονες.

1. Νομιμοποίηση της διαμονής στην χώρα.
2. Προαγωγή της συμμετοχής στα κοινά και της συλλογικής έκφρασης.
3. Κοινωνική στήριξη για την κοινωνική ένταξη.

Στην Ελλάδα, στη συλλογική μας συνείδηση έχουμε ισχυρές μνήμες μετανάστευσης. Οι περισσότερες οικογένειες έχουμε ακόμα και σήμερα μέλη στο εξωτερικό. Πολλές φορές αυτές οι μνήμες είναι τραυματικές καθώς συνδέονται και με βίαιες – υποχρεωτικές μετανάστευσης, όπως αυτές που βίωσαν οι προγονοί μας την δεκαετία του 1920.

Με αυτές τις μνήμες αλλά και με την πολιτική βούληση της δημιουργίας μιας κοινωνίας ισότητας και αλληλεγγύης, μιας κοινωνίας ευημερίας και προόδου για όλους, μιας κοινωνίας που δεν θα λειτουργεί τιμωρητικά και κατασταλτικά για τους αλλοδαπούς πολίτες, η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα κινείται στην κατεύθυνση της ανάληψης όλο και περισσότερων πρωτοβουλιών για την προάσπιση των δικαιωμάτων των μεταναστών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ενότητα 1

1. Φύλο: Άνδρας Γυναίκα

2. Ηλικία: 18-24 25-34 35-44 45-54 55-64 65 και άνω

3. Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος Άγαμος
Χήρος/α

4. Αριθμός παιδιών:

5. Επάγγελμα:

Δημόσιος Υπ. Ιδιωτικός Υπ. Αγρότης
Ανεργος Εργάτης Φοιτητής
Συνταξιούχος

6. Τόπος γέννησης:

7. Τόπος Διαμονής: Πόλη Κωμόπολη
Χωριό

8. Επίπεδο εκπαίδευσης:

Αναλφάβητος Δημοτικό Γυμνάσιο
Λύκειο Τ.Ε.Ι. Α.Ε.Ι.

Ενότητα 2

1. Πότε ήρθατε στην Ελλάδα (έτος):
2. Για ποιο λόγο ήρθατε στην Ελλάδα;
I. Οικονομικοί II. Πολιτικοί πρόσφυγες III. Συγγενείς IV. Ελληνική καταγωγή
3. Πως είναι η σχέση σας με τους Έλληνες πολίτες;
I. Κάνω παρέα μόνο με Έλληνες
II. Διατηρώ μόνο σχέσεις εργασίας
III. Δεν κάνω παρέα με τους Έλληνες
IV. Κάνω παρέα και με Έλληνες και με συμπατριώτες μου
4. Γνωρίζεις την Ελληνική γλώσσα; Ναι Όχι

 Αν Ναι, σε τι επίπεδο: Μέτρια Καλά Πολύ καλά Άριστα
5. Ζεις με τους γονείς ή τα παιδιά και τη σύζυγό σου στην Ελλάδα; Ναι Όχι
6. Η προσαρμογή στην Ελληνική κοινωνία ήταν:
Εύκολη Σχετικά εύκολη Δύσκολη
7. Πώς κατά την γνώμη σας μπορεί ο Δήμος να σας βοηθήσει στην προσαρμογή σας;

 I.Εύρεση εργασίας II. Άδεια παραμονής III. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
8. Είστε ασφαλισμένος/η; Ναι Όχι

 Αν Ναι, τι είδους ασφάλιση έχετε; ΙΚΑ ΟΓΑ ΟΑΕΕ
9. Αν είστε Άνεργος διαθέτετε κάρτα ανεργίας; ΝΑΙ ΟΧΙ
10. Έχετε έρθει σε επαφή με ελληνικές υπηρεσίες; ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν Ναι πόσο ικανοποιημένος/η μείνατε από τις υπηρεσίες στις οποίες απευθυνθήκατε;

Μέτρια Καλά Πολύ καλά Άριστα

11. Στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και τα νοσοκομεία σας αντιμετωπίζουν:

I. Χωρίς διακρίσεις όπως όλους τους Έλληνες πολίτες II. Με καχυποψία

III. Δεν σας δέχονται

12. Τη δουλειά κάνεις τώρα ;

13. Έχεις δουλειά κάθε μέρα; Ναι Όχι

14. Το επάγγελμα που ασκείτε στη χώρα διαμονής σε σχέση με την πατρίδα σας είναι:

I. Το ίδιο II. Εντελώς διαφορετικό III. Σχετικό IV. Υποδεέστερο των δεξιοτήτων μου

15. Μετά από πόσα χρόνια νόμιμης παραμονής θεωρείται σωστό να δοθεί η

Ελληνική ιθαγένεια στους μετανάστες; I. Μετά από 5 χρόνια νόμιμης παραμονής

II. Μετά από 10 χρόνια νόμιμης παραμονής III. Μετά από τον πρώτο χρόνο νόμιμης παραμονής

16. Επιθυμείτε ή είστε διατεθειμένοι να παρακολουθήσετε δωρεάν πρόγραμμα

εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας; Ναι Όχι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ.

1) Φύλο: Θ Α

2) Ηλικία: 18-28 29-39 40-50

3) Θέση εργαζόμενου:

Διευθυντής Προϊστάμενος Διοικητ. Υπάλληλος

Άλλο Κοιν. Λειτουργός

4) Επίπεδο Εκπαίδευσης :

Β'θμια ΑΕΙ / ΤΕΙ Μεταπτυχιακό

5)Επαφή με αλλοδαπούς.

Εβδομαδιαία Καθημερινά

6) Ανταπόκριση υπηρεσιών (αυτοαξιολόγηση):

Πολύ καλή Καλή Μέτρια Ανεπαρκής

7) Α. Αιτίες δυσλειτουργούν κ Β. Εξυπηρέτηση μεταναστών

A.

Έλλειψη προσωπικού

Έλλειψη εκπαίδευσης ή Εξειδίκευσης

Έλλειψη υποδομής

B.

Δυσκολίες συνεργασιών

Έλλειψη ευαισθησίας

Γραφειοκρατία

Έλλειψη ανταπόκρισης προσωπικού.

8) Ποια είναι τα προβλήματα των μεταναστών;

- Γλωσσική επικοινωνία
- Πολιτιστικές διαφορές
- Δυσκολίες στην επαφή
- Περιορισμένη πρόσβαση στις κοιν. υπηρεσίες
- Ανεπάρκεια ωραρίου
- Έλλειψη πληροφοριών κ έλλειψη πληροφοριών

9) Από ποιους παράγοντες επηρεάζετε η συμπεριφορά των μεταναστών;

- Εθνικότητα
- φυλή – θρήσκευμα
- φύλλο

10) Πως κρίνετε τις συνθήκες διαβίωσης των μεταναστών;

- Καλή
- μέτρια
- κακή
- πολύ καλή

11) Ποια θεωρείται πως είναι τα μελλοντικά σχέδια των μεταναστών;

- Παραγωγή στην χώρα
- Επιστροφή στην πατρίδα
- Μετακίνηση σε άλλη χώρα

12) Πως κρίνετε τον αριθμό μεταναστών που ζουν στην χώρα μας ;

- Πάρα πολλοί
- Αρκετοί
- Λίγοι

13) Πιστεύετε ότι οι περισσότεροι είναι νόμιμοι η παράνομοι μετανάστες στην χώρα μας ;

- Νόμιμοι
- παράνομοι

14) Ποια θεωρείται πως είναι τα κυριότερα αίτια μετανάστευσης.

- Επανασύνδεση οικογένειας
- Διαφυγή από δυσμενείς συνθήκες
- Περισσότερες ευκαιρίες

- Επαφή με νέους τόπους
- Νέες επαγγελματικές δεξιότητες
- Αξιοποίηση επαγγελματικών δεξιοτήτων
- Απόκτηση χρημάτων και επαναπατριsmός.

15) Πως αξιολογείτε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα σήμερα;

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
	ΠΟΛΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟ	ΑΔΙΑΦΟΡΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟ
Ανεπάρκεια στην υγεία			
Αύξηση εγκληματικότητας			
Ανεργία			
Παρουσία αλλοδαπών			
Μόλυνση περιβάλλοντος			
Αβεβαιότητα σχέσεων, με αλλά κράτη.			

16) Τι επιπτώσεις έχει η παρουσία των μεταναστών στη χώρα.

- Θετικές
- Αρνητικές

17) Πως θα χαρακτηρίζατε το βαθμό συμπάθειας προς τους μετανάστες διαφόρων εθνικοτήτων;

ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ

ΧΩΡΑ	ΛΙΓΟΤΕΡΟ	ΑΔΙΑΦΟΡΟ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ
Ευρώπη (ΕΕ)			
Β. Αμερική			
Ν. Αμερική			
Βαλκανικές χώρες			
Ανατ. Ευρώπη			
Αφρικάνικες χώρες			
Ασιατικές χώρες			
Μ. Ανατολή-Αραβικές χώρες			

18) Ποιες αξίες θεωρείτε πιο σημαντικές για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας;

ΑΞΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ

	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	ΑΔΙΑΦΟΡΗ	ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ
Προστασία περιβάλλοντος			
Προάσπιση προσωπικών ελευθεριών			
Εθνική άμυνα			
Προστασία ανθρώπινων δικαιωμάτων			
Ισότητα φύλων			
Καταπολέμηση ρατσισμού			
Θρησκευτικές πεποιθήσεις			
Κοιν. αλληλεγγύη			
Διαφύλαξη πολιτιστικής ιδιαιτερότητας			

19) Πως κρίνετε τα στοιχεία των πληροφοριών για έκδοση άδειας παραμονής;

Επαρκείς	Ναι	Όχι
Ελλείψεις		
Δεν ξέρω		
Φυλλάδια στην γλώσσα του μετανάστη		
Παρουσία διερμηνέων		

20) Ποια πολιτική θα έπρεπε να ακολουθήσει μακροπρόθεσμα η Ελλάδα;

- Είσοδος σε εργαζομένους
- Είσοδος αποκλειστικά σε μετανάστες και πρόσφυγες από ΕΕ.
- Παραμονή λελογισμένου αριθμού μεταναστών
- Σταθερός αριθμός εισερχομένων μεταναστών.

21) Ποια δράση θα έπρεπε να αναλάβει η Ελλάδα σχετικά με τους ήδη ευρισκόμενους μετανάστες στην Ελλάδα;

- Επανάληψη διαδικασίας νομιμοποίησης
- Εντοπισμός και απέλαση παρανόμων
- Ανανέωση αδειών και καθεστώς παρανομίας για τους υπόλοιπους.
- Καμία ενέργεια για όσους έχουν εισέλθει αλλά αύξηση συνοριακών ελέγχων για τη μη εισαγωγή νέων .

22) Πρέπει να αναγνωρίσει τι δικαίωμα ψήφου στους μετανάστες στις εκλογές για την Τοπική Αυτοδιοίκηση;

- Ναι Όχι

23) Ποια είναι τα βασικότερα αιτήματα των μεταναστών για ενημέρωση;

- Διαδικασία νομιμοποίησης
- Διαδικασία ελληνικής ιθαγένειας
- Διαδικασίας συνενώσεις οικογένειας
- Ενημέρωση για ιατρική περίθαλψη
- Ενημέρωση για επιδόματα

- Ενημέρωση για εκπαίδευση
- Ενημέρωση για ασφαλιστικά

24) Ποια παράπονα εκδηλώνουν οι μετανάστες;

- Για υπηρεσίες
- Για καταστρατήγηση του νόμου
- Για ιατροφαρμακευτική φροντίδα
- Για ζητήματα εκπαίδευση

25) Ποιους τομείς βελτίωσης προβλημάτων θα προτείνετε;

- Πληρέστερη ενημέρωση
- Βελτίωση επικοινωνίας
- Φιλελευθεροποίηση νομικού πλαισίου
- Καλύτερη οργάνωση υπηρεσιών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ.

- Σελ.37 Πίνακας:A1 Φύλο ερωτώμενων,
Σελ.37 Γράφημα:A1 Φύλο ερωτώμενων.
Σελ.38 Πίνακας:A2 Ηλικία ερωτώμενων,
Σελ.38 Γράφημα:A3 Ηλικία ερωτώμενων.
Σελ.39 Πίνακας:A3 Οικογενειακή κατάσταση ερωτώμενων,
Σελ.39 Γράφημα:A3 Οικογενειακή κατάσταση ερωτώμενων.
Σελ.40 Πίνακας:A4 Αριθμός παιδιών ερωτώμενων,
Σελ.40 Γράφημα:A4 Αριθμός παιδιών ερωτώμενων.
Σελ.41 Πίνακας:A5 Επάγγελμα ερωτώμενων,
Σελ.41 Γράφημα:A5 Επάγγελμα ερωτώμενων.
Σελ.42 Πίνακας:A6 Τόπος γέννησης ερωτώμενων,
Σελ.42 Γράφημα:A6 Τόπος γέννησης ερωτώμενων.
Σελ.43 Πίνακας:A7 Τόπος διαμονής ερωτώμενων,
Σελ.43 Γράφημα:A7 Τόπος διαμονής ερωτώμενων .
Σελ.44 Πίνακας:A8 Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτώμενων,
Σελ.44 Γράφημα:A8 Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτώμενων.
Σελ.45 Πίνακας:B1 Περίοδος ερχομού στην Ελλάδα,
Σελ.45 Γράφημα:B1 Περίοδος ερχομού στην Ελλάδα.
Σελ.46 Πίνακας:B2 Λόγοι μετανάστευσης στην Ελλάδα,
Σελ.46 Γράφημα:B2 Λόγοι μετανάστευσης στην Ελλάδα.
Σελ.47 Πίνακας:B3 Σχέση των ερωτώμενων με τους Έλληνες Πολίτες,
Σελ.47 Γράφημα:B3 Σχέση των ερωτώμενων με τους Έλληνες Πολίτες.
Σελ.48 Πίνακας: B4 Επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας,
Σελ.48 Γράφημα:B4 Επίπεδο γνώσης της Ελληνικής γλώσσας

Σελ.49 Πίνακας:Β5 Αν ζουν στην Ελλάδα με τους γονείς ή σύζυγο και τα παιδιά,
Σελ.49 Γράφημα:Β5 Αν ζουν στην Ελλάδα με τους γονείς ή σύζυγο και τα παιδιά.
Σελ.50 Πίνακας:Β6 Προσαρμογή στην Ελληνική κοινωνία,
Σελ.50 Γράφημα:Β6 Προσαρμογή στην Ελληνική Κοινωνία.
Σελ.51 Πίνακας:Β7 Πως ο Δήμος μπορεί να βοηθήσει στην προσαρμογή των μεταναστών,
Σελ.51 Γράφημα: Β7 Πως ο Δήμος μπορεί να βοηθήσει στην προσαρμογή των μεταναστών.
Σελ.52 Πίνακας:Β8i Αν υπάρχει ασφάλιση σε κάποιο φορέα,
Σελ.52 Πίνακας:Β8ii Τι είδος ασφάλιση υπάρχει,
Σελ.53 Γράφημα:Β8i Αν υπάρχει ασφάλιση.
Σελ.53 Γράφημα:Β8ii Τι είδος ασφάλιση υπάρχει.
Σελ.54 Πίνακας:Β9 Κάρτα ανεργίας,
Σελ.54 Γράφημα:Β9 Αν υπάρχει κάρτα ανεργίας σε περίοδο ανεργίας.
Σελ.55 Πίνακας:Β10 Επαφή με Ελληνικές υπηρεσίες,
Σελ.55 Γράφημα:Β10 Εάν έχουν έρθει σε επαφή με υπηρεσίες.
Σελ.56 Πίνακας:Β11 Πόσο ικανοποιημένος είστε από τις Ελληνικές υπηρεσίες,
Σελ.56 Γράφημα:Β11 Βαθμός ικανοποίησης από τις Ελληνικές υπηρεσίες.
Σελ.57 Πίνακας:Β12 Τρόπος αντιμετώπισης των ερωτώμενων στο Εθνικό Σύστημα υγείας,
Σελ.57 Γράφημα:Β12 Τρόπος αντιμετώπισης των ερωτώμενων στο ΕΣΥ.
Σελ.58 Πίνακας:Β13i Σημερινή δουλειά,(άντρες)
Σελ.58 Γράφημα:Β13i Σημερινή δουλειά.(άντρες).
Σελ.59 Πίνακας:Β13ii Σημερινή δουλειά,(γυναίκες),
Σελ.59 Γράφημα:Β13ii Σημερινή δουλειά.(γυναίκες).
Σελ.60 Πίνακας:Β14 Αν υπάρχει δουλειά σε καθημερινή βάση,
Σελ.60 Γράφημα:Β14 Αν υπάρχει δουλειά σε καθημερινή βάση

Σελ.61 Πίνακας:Β15 Αν υπάρχει σχέση του επαγγέλματος στην Ελλάδα με αυτό που ασκούσαν στην πατρίδα τους.

Σελ.61 Γράφημα:Β15 Αν υπάρχει σχέση του επαγγέλματος στην Ελλάδα με αυτό που ασκούσαν στην πατρίδα τους.

Σελ.62 Πίνακας:Β16 Μετά από πόσα χρόνια νόμιμης παραμονής θεωρείται σωστό να δοθεί η Ελληνική ιθαγένεια στους μετανάστες,

Σελ.62 Γράφημα:Β16 Ο επιθυμητός χρόνος νόμιμης παραμονής πριν την παροχή Ελληνικής Ιθαγένειας.

Σελ.63 Πίνακας:Β17 Επιθυμία για δωρεά εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας,

Σελ.63 Γράφημα:Β17 Επιθυμία ερωτώμενων για δωρεάν εκμάθηση Ελληνικών.

Σελ.64 Πίνακας:Γ1 Φύλο ερωτηθέντων,

Σελ.64 Γράφημα:Γ1 Φύλλο ερωτηθέντων.

Σελ.65 Πίνακας:Γ2 Ηλικία ερωτηθέντων,

Σελ.65 Γράφημα:Γ2 Ηλικία ερωτηθέντων.

Σελ.66 Πίνακας:Γ3 Θέση εργαζομένου στην υπηρεσία,

Σελ.66 Γράφημα:Γ3 Θέση εργαζομένου.

Σελ.67 Πίνακας:Γ4 Επίπεδο εκπαίδευσης,

Σελ.67 Γράφημα:Γ4 Επίπεδο εκπαίδευσης ερωτηθέντων.

Σελ.68 Πίνακας:Γ5 Επαφή με τους αλλοδαπούς,

Σελ.68 Γράφημα:Γ5 Επαφή αλλοδαπούς.

Σελ.69 Πίνακας:Γ6 Ανταπόκριση υπηρεσιών,

Σελ.69 Πίνακας:Γ6 Ανταπόκριση υπηρεσιών.

Σελ.70 Πίνακας: Γ7i Αιτίες δυσλειτουργιών,

Σελ.70 Πίνακας:Γ7ii Εξυπηρέτηση μεταναστών.

Σελ.71 Γράφημα:Γ7i Αιτίες δυσλειτουργιών,

Σελ.71 Γράφημα: Γ7ii Εξυπηρέτηση μεταναστών.

Σελ.72 Πίνακας:Γ8 Προβλήματα μεταναστών,

Σελ.72 Γράφημα:Γ8 Προβλήματα μεταναστών.

Σελ.73 Πίνακας: Γ9 Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την συμπεριφορά των μεταναστών,

Σελ.73 Γράφημα:Γ9 Συμπεριφορά μεταναστών.

Σελ.74 Πίνακας:Γ10 Πως κρίνετε τις συνθήκες διαβίωσης,

Σελ.74 Γράφημα:Γ10 Συνθήκες διαβίωσης.

Σελ.75 Πίνακας:Γ11 Μελλοντικά σχέδια των μεταναστών,

Σελ.75 Γράφημα:Γ11 Μελλοντικά σχέδια των μεταναστών.

Σελ.76 Πίνακας: Γ12 Αριθμός μεταναστών,

Σελ.76 Γράφημα:Γ12 Αριθμός μεταναστών.

Σελ.77 Πίνακας:Γ13 Είναι νόμιμοι ή παράνομοι οι περισσότεροι μετανάστες στην χώρα μας,

Σελ.77 Γράφημα:Γ13 Νομιμότητα μεταναστών.

Σελ.78 Πίνακας: Γ14 Ποια είναι τα αίτια της μετανάστευσης,

Σελ.79 Γράφημα:Γ14 Αίτια μετανάστευσης.

Σελ.80 Πίνακας:Γ15 Τα σημερινά προβλήματα της Ελλάδας.

Σελ.81 Πίνακας:Γ16 Οι επιπτώσεις της παρουσίας των μεταναστών,

Σελ.81 Γράφημα:Γ16 Οι επιπτώσεις της παρουσίας των μεταναστών.

Σελ.82 Πίνακας:Γ17 Βαθμός συμπάθειας μετανάστες διαφόρων εθνικοτήτων.

Σελ.83 Πίνακας:Γ18 Αξίες σημαντικές για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας

Σελ.84 Πίνακας:Γ19 Πως κρίνετε τα στοιχεία των πληροφοριών για έκδοση άδειας παραμονής.

Σελ.85 Πίνακας:Γ20 Ποια πολιτική θα έπρεπε μακροπρόθεσμα να ακολουθήσει η Ελλάδα.

Σελ.86 Γράφημα:Γ20 Μακροπρόθεσμη πολιτική προς τους μετανάστες.

Σελ.87 Πίνακας:Γ21 Ποια η δράση της Ελλάδας ως προς τους ήδη ευρισκόμενους μετανάστες στην χώρα.

Σελ.88 Γράφημα:Γ21 Δράση της Ελλάδας ως προς τους ευρισκόμενους μετανάστες στην χώρα.

Σελ.89 Πίνακας:Γ22 Δικαίωμα ψήφου στους μετανάστες για τις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σελ.89 Γράφημα:Γ22 Δικαίωμα ψήφου στους μετανάστες για τις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σελ.90 Πίνακας:Γ23 Βασικά αιτήματα των μεταναστών για ενημέρωση.

Σελ.91 Πίνακας:Γ24 Ποια παράπονα εκδηλώνουν οι μετανάστες,

Σελ.91 Γράφημα:Γ24 Παράπονα μεταναστών.

Σελ.92 Πίνακας:Γ25 Ποιους τομείς βελτίωσης προβλημάτων θα προτείνετε,

Σελ.92 Γράφημα:Γ25 Τομείς βελτίωσης προβλημάτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γκ. Καπλάνι, - Ηρ. Μοσκώφ – Γρ. Τσιούκας, (2007) , Τοπική Αυτοδιοίκηση και μετανάστες, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.

Γ.Χ. Σωτ. πρέλλη (2007), Η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.

Επίσημη ιστοσελίδα της Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής. ([www. Atticaeast.Gr](http://www.Atticaeast.Gr))

Καβουνίδα Τζένη (2002), Χαρακτηριστικά μεταναστών, Σακούλας Εκδόσεις Α.Ε, Αθηνά.

Κασιμάτη Κούλα (2003). Πολιτικές μετανάστευσης και στρατηγικές ένταξης, Gutenberg, Αθήνα.

Πετρονώτη Μαρία (1998), Το πορτραίτο μιας μιας διαπολιτισμικής σχέσης, Αθήνα.

Πτυχιακή Εργασία 2001: Μετανάστες και οι δυνατότητες παρέμβασης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Νομό Κρήτης.

Ρομπόλης Σάββας, (2007), Η μετανάστευση από και προς την Ελλάδα, Επίκεντρο 2007, Αθήνα.

Σ. Κοντιάδη, Δ. Απιστούλα (2007), Μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.

Συλλογικό (2005), Ο δρόμος για την Ομόνοια, Καστανιώτης, Αθήνα.

Συλλογικό έργο (2009), Το φύλλο της μετανάστευσης, Μεταίχμιο, Αθήνα.

Συλλογικό (1967), Essays on Greek migration, ΕΚΚΕ, Αθήνα

Bassen Saskia (2003), Χωρίς έλεγχο; Η Εθνική κυριαρχία , η μετανάστευση και η ιδιότητα του πολίτη την εποχή της παγκοσμιοποίησης, Μεταίχμιο, Αθήνα.